

Jesenice dz

Novice

KNJIŽNICA JESENICE

220050174,9

COBISS •

INTERNI INFORMACIJSKI ČASOPIS

NOVICE

številka 9, september 2005

ACRONI

Poštnina plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE

Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

PROJEKTI POTRJENI NA SKUPŠČINI

Izbrali
smo
najboljše
fotografije

KAZALO

stran 4

PROJEKTI POTRJENI NA SKUPŠČINI

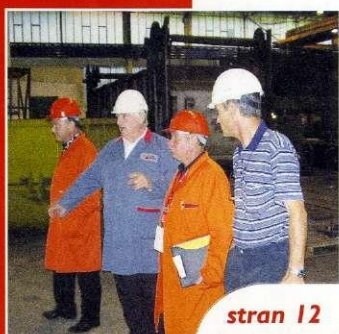
Skupščini je bilo predstavljenih tudi kar 11 projektov, od katerih sta bila dva predložena tudi na Nadzorni svet. Člani skupščine so izvedbo vseh predlaganih projektov potrdili. Obenem pa so bili člani skupščine seznanjeni tudi s Pogodbo o generalnem sponzoriranju HK Acroni Jesenice, katero so potrdili.

stran 10

SILOVIT FINIŠ INSTRUMENTALCEV

Kot po pravilu vsako leto v mesecu pred zaključkom kvalifikacij za 3i pokal eksploziva kakšna delovna skupina. Letos so bili to s 46 realiziranimi izboljšavami Instrumentalci iz Procesne avtomatike.

stran 12

PREDPRESOJA OHSAS 18001

14. septembra 2005 smo imeli v ACRONIJU predpresojno Sistema varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001. Predpresojno je izvedla certifikacijska hiša TÜV Bayern Sava.

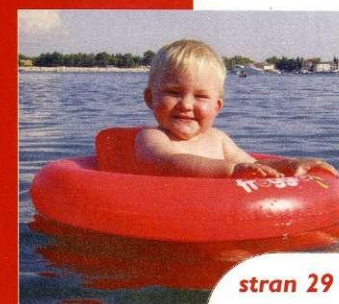

stran 22

JESENSKI SKLOP IZOBRAŽEVANJ S PODROČJA HRM – UPRAVLJANJE

ODNOSOV Z ZAPOSLENIMI

V septembru smo začeli s priznanim treningom, katerega namen je izboljšati vodstvene sposobnosti udeležencev seminarja; seznanili smo se, kako uspešno komunicirati z javnostmi ter se začeli pripravljati na letne razgovore.

stran 29

IZBRALI SMO NAJBOLJŠE FOTOGRAFIJE

Ker je bilo na voljo precejšnje število fotografij sem se odločil za pestro zastopanost vse motivike. Na fotografijah tako najdemo pokrajino, floro, favno, bližinske posnetke – makro fotografije, zabavne fotografije idr. Tudi zimske in ledeniške fotografije so se znašle med njimi.

Novice
Interni informacijski časopis
ACRONI, d.o.o.

števila 9,
september 2005

uredniški odbor:
Ljubo Osovnikar,
Polonca Marjanovič,
Lilijana Markež,
Nataša Karo,
Alenka Kosmač,
Barbara Habe Sintič

fotografije:
Tone Kelbl,
Lilijana Markež,
Barbara Habe Sintič,
arhiv Acroni,
arhiv Tiskarna
knjigoveznica Radovljica,

Uredništvo:
Acroni, d.o.o.
c. Borisa Kidriča 44
4270 Jesenice

oblikovanje in tisk:
Tiskarna knjigoveznica
Radovljica

Novice izhajajo enkrat
mesečno.

naklada: 2100

September – eden naših ključnih mesecev

Mesec september je že tradicionalno prelomni mesec. Konča se obdobje letnih dopustov in počitnic, začne se šola. V poslovanju našega podjetja je september eden ključnih mesecev. V rokah imamo poslovni rezultat letošnjih osmih mesecev. Ustvarjeni čisti poslovni izid iz rednega poslovanja je 1,761 mlrd SIT in je dvakrat višji od ustvarjenega v celotnem preteklem letu. Na osnovi poslovanja v mesecu septembru imamo izdelano zelo realno oceno, kakšno bo poslovanje do konca letošnjega leta in z veliko gotovostjo lahko trdimo, da bomo fizično presegli lanskoletni obseg proizvodnje in prodaje ter ustvarili 2,5 mlrd SIT čistega poslovnega izida iz rednega delovanja.

Do konca meseca bo izdelana tudi prva varianta Gospodarskega načrta za leto 2006. V teku so tudi aktivnosti na srednjeročni strategiji podjetja za obdobje 2010 do 2015, saj moramo v naš strateški načrt dodati leto 2011.

Eno izmed ključnih področij poslovanja družbe ACRONI so naložbe. Veseli nas, da je skupščina ACRONIJA v začetku septembra odobrila sedem novih projektov v vrednosti 3 mio. EUR in dala zeleno luč za dva projekta v vrednosti 4 mio EUR za obravnavo na Nadzornem svetu. Novo konstituirani Nadzorni svet je na prvi seji izvolil za predsednico Marijo Zagožen in za podpredsednika prof. dr. Franca Vodopivca -k imenovanju jima iskreno čestitamo-, obravnaval polletno uspešno poslovanje skupine SIJ - Slovenska industrija jekla in potrdil naši dve naložbi. V Novicah so vse navedene investicije podrobno predstavljene.

Od uspešnega poslovanja in uspešnosti izvedbe navedenih projektov in projektov, ki so že v teku: 2 faza odprave naprave v jeklarni, nova linija za toplotno obdelavo debele pločvine v PC PDP in nov transformator 110 kV, je odvisno odobranje novih projektov, ki so ključni za ohranjanje ACRONIJEVE dolgoročne konkurenčnosti. V strategiji 2006 do 2010 smo opredelili naložbe v vrednosti 85 mio. EUR. Gospodarski načrt 2006 bo zelo natančno opredelil seznam naložb, ki jih moramo začeti izvajati v prihajajočem letu.

Veliko bo odvisno od tega, ali bomo obvladovali izvajanje že odobrenih naložb. Tu so mišljeni roki izvedb, limitirane dogovorjene vrednosti in predvsem ali bodo učinki zaključenih naložb v skladu z zagotovili, na osnovi katerih so bile odobrene. Zato še enkrat opozarjamo vse nosilce projektov, njihove skrbnike in člane projektnih timov, da s skrbnim in angažiranim delom zagotovijo uspešnost navedenih naložb in da z realnim in rednim poročanjem obveščajo o njihovih učinkih.

Enako uspešno oziroma še uspešnejše poslovanje družbe ACRONI mora postati stalni cilj vseh zaposlenih.

Jesenski meseci so meseci, ko na poljih, sadovnjakih in v vinogradih obiramo sadove dobrega preteklega dela. Naj bo tudi v ACRONIJU tako.

Namestnik glavnega direktorja
Ljubo Osovnikar

PROJEKTI POTRJENI NA SKUPŠČINI

Projekt št. 247 – Nabava dveh trgalnih strojev (600 KN in 100 KN s pečico)

Acroni trenutno razpolaga z dvema trgalnima strojema, in sicer s trgalnim strojem 400 KN s pečico (leto izdelave 1965), ki je za današnje potrebe neustrezen, in trgalnim strojem 600 KN (leto izdelave 1995), ki je nujno potreben

Obstoječemu trgalnemu stroju se bosta pridružila še dva nova.

obnove. Z nobenim izmed obstoječih trgalnih strojev zaradi spremenjene strukture naročil ne moremo izvajati preizkusov po standardih EN 10028 in izdajati ustreznih certifikatov za material, zato smo omejeni pri sprejemanju naročil za izdelke z visoko dodano vrednostjo. Na trgu se pojavlja vse več novih vrst jekel, za katere nimamo ustrezne opreme za preizkušanje. Investicija je nujna za doseganje načrtovanih poslovnih ciljev. Z novima trgalnima strojema bomo preizkušali mehanske in preoblikovalne lastnosti jekel pri sobni in povišanih temperaturah do 1200 °C, obenem pa bomo lahko v primeru okvar starega trgalnega stroja zagotovili nemoten potek preizkušanja in s tem tudi nemoten potek proizvodnje.

redna 28. seja skupščine

Dne 6. septembra 2005 je bila na sedežu družbe na Jesenicah 28. redna seja skupščine družbe. Skupščine so se udeležili vsi člani skupščine, predsednik g. Tibor Šimonka, g. Boris Pesjak in g. Janez Trček ter tudi strokovni sodelavki skupine SIJ – Slovenska industrija jekla, pomočnici uprave ga. Beba Leskošek in ga. Dušanka Šegatin ter predstavnica za stike z javnostjo ga. Andreja Jernejčič. S strani posloводства so bili prisotni glavni direktor prof. dr. Vasilij Prešern, namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovnikar in tehnični direktor Branko Banko, Polonca Marjanovič, direktorica financ in ekonomike in Petra Filipič Špiler, direktorica za splošne in kadrovske zadeve. Na skupščini so bili obravnavani poročila o poslovanju I-VI 2005, poročila o poslovanju I-VI 2005 in ocena poslovanja I-VIII 2005 in ocena poslovanja do konca leta 2005. Skupščini je bilo predstavljenih tudi kar 11 projektov, od katerih sta bila dva, to je projekt št. 308 – DRUGI NIVO VODENJA VALJANJA DEBELE PLOČEVINE in projekt 311 – SISTEM KONTROLE RAVNOSTI PLOČEVINE NA VALJAVSKEM STROJU SENDZIMIR, predložena tudi na nadzorni svet. Člani skupščine so izvedbo vseh predlaganih projektov potrdili. Obenem pa so bili člani skupščine seznanjeni tudi s Pogodbo o generalnem sponzoriranju HK Acroni Jesenice, katero so potrdili.

Na splošno so člani skupščine izrazili veliko zadovoljstvo nad doseženim poslovnim rezultatom.

Petra Filipič Špiler

Projekt št. 288 - Razširitev lužilnice v PC PDP

S projektom bomo rešili ekološki problem odpadnega mulja in odpadne vode ter zagotovili izpolnjevanje zahtev okoljske zakonodaje. Izvedba projekta bo omogočila razširitev obstoječe lužilnice za kapaciteto luženja do 65 000 ton/leto. S tem bo omogočena izvedba načrta odpreme PC PDP za leto 2006 in 2007. Po predvidenem začetku obratovanja Kontinuirne lužilne linije za nerjavno pločevino (projekt št. 290) v letu 2008 bo razširjena lužilnica uporabljena za luženje specialnih jekel, istočasno pa bo predstavljala rezervno kapaciteto luženja.

Del lužilne linije v PC PDP.

Razširitev obsega vgraditev opreme za ogrevanja lužine, ureditev odsesavanja hlapov pri lužilnih banjah, povečanje kapacitete nevtralizacijske naprave ter postavitve opreme za filtriranje in sušenje mulja in opreme za čiščenje vode.

Projekt št. 298 – Celostna rešitev oskrbe s komprimiranim zrakom v Jeklarni

Trenutno se področje PC VP in s tem tudi obrat Jeklarna napaja s komprimiranim zrakom iz Energetske postaje Bela. Obstoječi kompresorji so dotrajani, zato je kakovost komprimiranega zraka neustrezna in povzroča težave pri delovanju posameznih naprav. Kvarijo se valjčnice in ležaji na napravi za kontinuirno ulivanje. Letno se pokvari zaradi neustreznosti komprimiranega zraka okoli 100 valjčnic. Popravilo vsake stane 1 mio SIT. S tem se povečujejo stroški popravil in vzdrževanja teh naprav v PC VP oziroma obratu Jeklarna. Občasno pa prihaja tudi do zastojev zaradi vlažnega zraka (vsipanje rezalnega praška) ali zamrzovanja pnevmatske instalacije v zimskem času.

V okviru projekta bomo postavili nove kompresorske postaje z dvema dvostopenjskima vijačnima kompresorjema (vsak s kapaciteto 28 m³/min) in frekvenčno reguliranim vijačnim kompresorjem za pokrivanje konic porabe s kapaciteto 28 m³/min. Kompresorska postaja bo pokrivala vse potrebe obrata Jeklarna z ustrezno količino in kakovostjo komprimiranega zraka, neodvisno od dinamike odjema. Poleg tega se bo specifična poraba električne energije na enoto proizvedenega komprimiranega zraka zmanjšala.

Projekt št. 304 – Preureditev stikališča TP 4 Jeklarna

Nova Jeklarna in s tem elektroenergetsko omrežje s transformatorskimi postajami je bilo zgrajeno leta 1986. Od tega leta se je območje Jeklarnе razvijalo naprej, vgrajevali smo nove tehnološke naprave in porabnike električne energije tako, da so potrebe po električni energiji z leti naraščale, naraščala pa je tudi odjemna moč.

Potrebe po večjem odjemu električne energije smo do današnjega časa zagotavljali iz prostih kapacitet, sedaj pa smo prišli do točke, ko prostih kapacitet ni več, Jeklarna pa se še nadalje širi, potrebe pa, ne glede na to, da ni več rezerve, še naprej naraščajo.

Razvoj dogodkov in dosedanje zadovoljevanje potreb po električni energiji smo reševali tako, da smo obstoječo opremo večkrat modificirali in prilagajali ter vgrajevali neoriginalno opremo (originalne se ne da več dobiti). Vse to je privedlo do tega, da je ogroženo tako obratovanje in s tem zagotavljanje nemotene dobave električne energije, kot tudi samo posluževanje oziroma varnost izvajanja stikalnih manipulacij.

Obstoječe 5 kV stikališče v TP 4 Jeklarna.

Z omenjenimi vlaganji bomo rešili vse obstoječe težave, uskladili celotno stikalno opremo, povečali varnost posluževanja in obratovanja elektroenergetskih naprav, zagotovili nadaljnji razvoj Jeklarnе z vidika potreb po električni energiji na tem območju, ter zagotovili opremo za rešitev problematike v TP Strugarna valjev.

Projekt št. 306 – Posodobitev tehtnic za nadzor toka materiala

V PC Vroča predelava se v procesu izdelave od začetka proizvodnje do končnih proizvodov uporabljajo različni sistemi tehtanja. Le-ti omogočajo spremljanje porabe vseh vložnih materialov od starega železa do vseh dodatkov, ki jih dodajamo med različnimi fazami proizvodnje. Ne omogočajo pa tehtanja polizdelkov, slabov in debele pločevine, poleg tega se v večini operira le s teoretičnimi težami izdelkov in polizdelkov PC Vroča predelava.

Današnje stanje tehtnic ne omogoča optimalne sledljivosti materiala. Tehtnice so stare in zanje ni več mogoče kupiti rezervnih delov. Tehtnica za tehtanje vložka starega železa je

stara 18 let, preneseni podatki niso točni, zato prevečkrat prihaja do ročnih vnosov, kar je nedopustno. Enako velja za tehtnici na stolpu naprave za kontinuirno ulivanje.

Za zagotovitev nadzora toka materiala v PC Vroča predelava bomo obnovili v Jeklarni tehtnico za staro železo in dve tehtnici na stolpu kontinuirne naprave ter kupili tehtnico za adjustažo, v Vroči valjarni bomo kupili tehtnico za tehtanje slabov po brušenju in tehtnico za tehtanje debele pločevine. PO zaljučku projekta bo omogočeno spremljanje celotnega toka materiala v proizvodnji PC Vroča predelava od starega železa do slaba in polizdelka debele pločevine po posameznih fazah ter avtomatsko shranjevanje tež v informacijski sistem. S tem bomo preprečili zlorabe in napake ročnega vnašanja tež.

Z vidika sledljivosti in informacijske tehnologije je projekt nujen in bo predstavljal zaključeno celoto z novo vzpostavljenim informacijskim sistemom v celotnem Acroniju.

Projekt št. 307 – Obnovitev opreme za obdelavo vzorcev in preselitev Mehanske delavnice TK

Sedanja strojna oprema je dotrajana, v slabem stanju, rezervnih delov zaradi starosti strojev ni in stroški popravil so v stalnem porastu. Komisija za izdelavo ocene tveganja je ugotovila, da nobeden od starih strojev ne ustreza zahtevam za varno delo, zato je potrebna zamenjava.

Skoraj vsi stroji v mehanski delavnici TK so že praznovali Abrahama.

Novo opremo rabimo tudi zaradi spremenjene strukture naročil - več vrst nerjavnih in visokotrnostnih jekel za katere nimamo primerne opreme za hitro in natančno izdelavo vzorcev za preizkušanje.

Projekt št. 308 – Drugi nivo vodenja valjanja debele pločevine

2. nivo upravljanja, ki skrbi za prenos planov valjanja s 3. nivoja (Poslovni sistem Acroni), spremljanje toka materiala, izračun planov prevlekov za valjanje toplovaljanih trakov (Steckel) kreiranje poročil in arhiviranje podatkov, tehnološko in proizvodno ne podpira valjanja debele pločevine kot končnega izdelka, pač pa le valjanje toplovaljanih trakov.

Z leti je hitreje od količine toplovaljanih trakov naraščal delež debele pločevine, ki se v celoti izvalja na predogrodju Bluming, ki pa ni opremljeno kot končno ogrodje niti s stališča strojne in merilne opreme, niti s stališča procesne opreme. Zahtevane tolerance plošč postajajo ožje in ožje, negativnih toleranc ni več, obstajajo le pozitivne tolerance ki pa jih kupec sicer dovoljuje, vendar jih ne plača. Poleg tega širok spekter proizvodnega programa onemogoča učinkovito ročno prilagajanje fiksnih planov prevlekov spremenljivim razmeram na progi, posledica tega je tudi razmeroma velik raztros oz. slaba ponovljivost dejanskih debelin plošč. Ogrodje Bluming, ki je opremljeno z mehansko nastavno napravo, ne dovoljuje spreminjanja valjčne reže pod obremenitvijo, zato je še toliko bolj zaželeno, da bi pred nastavitvijo naslednjega prevleka upoštevali vse trenutne veličine na ogrodju in valjancu.

Valjanje debele pločevine še ni usklajeno s procesno vodeno proizvodnjo v Vroči valjarni.

Velik korak k izboljšanju stanja lahko naredimo z uporabo matematičnega modela, ki bo upošteval vse motilne dejavnike in z ustrezno nastavitvijo zblížal dejansko in želeno debelino, predvsem pa zmanjšal odstopanja pri začetnih ploščah v manjših serijah. Uvajanje matematičnega modela in modernizacijo računalniške opreme bodo v celoti vodili in izvajali sodelavci procesne avtomatike. Posodobili bodo tudi mrežne povezave.

Obstoječa računalniška oprema je zakoračila v deseto leto delovanja, zato je potrebno istočasno posodobiti nekatere dele, predvsem mrežne povezave in pa strežnik s terminali 2. nivoja. Razvoj na tem področju je v zadnjem času naredil precej velik korak, zato na trgu ni več moč kupiti rezervnih delov in komponent, prav tako pa sistem ni dovolj zmogljiv za nove dodatne funkcije.

Z nadgradnjo in posodobitvijo vodenja in spremljanja proizvodnje v Vroči valjarni bomo naredili pomemben korak naprej pri kakovosti valjanja debele pločevine. Uporaba sodobnih konceptov procesnega vodenja skupaj z zmogljivo in sodobno opremo nam daje garancijo, da bomo v naslednjih letih uspešno zadovoljevali naše kupce. S stalnim zniževanjem stroškov in povečevanjem izplena bomo ostali še naprej konkurenčni. Obenem bo posodobljena oprema dobra popotnica pri naslednjih projektih in izboljšavah v vroči valjarni.

Projekt št. 309 – Prenova skladišča maziv

Skladišče maziv sodi med skladišča nevarnih snovi. Zgrajeno je bilo leta 1986 v sklopu Jeklarne 2 za potrebe takratne Železarne Jesenice. Od takrat pa do danes se je okoljevarstvena zakonodaja bistveno spremenila. Ravnanje in shranjevanje nevarnih snovi je podvrženo strožji zakonodaji. Današnje stanje skladišča ni več ustrezno. Stene so razpokane, neustrezne in dotrajane so vozne površine, prav tako neustrezno je stanje tesnosti lovilcev olj. Zastarela je tudi električna napeljava. Skladišče je preveliko za današnje potrebe Acronija, s sanacijo in preureditvijo pa je možno na obstoječi lokaciji urediti tudi skladišče nevarnih odpadkov.

Skladišče maziv, kjer bomo v prihodnje uredili tudi skladiščenje nevarnih surovin in odpadkov.

Acroni danes nima centralno urejenega skladiščenja nevarnih odpadkov, kar predstavlja neskladje z novo strožjo zakonodajo. Poleg tega mora Acroni svoje obratovanje prilagoditi IPPC direktivi, kar je pogoj za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. temu primerno mora urediti skladiščenje nevarnih surovin in odpadkov, ki bo ustrezalo vsaj zakonodaji, ki pokriva to področje.

Z omenjenim projektom bomo dolgoročno rešili shranjevanje nevarnih snovi v podjetju, tako skladiščenje olj ter maziv, kot tudi začasno skladiščenje nevarnih odpadkov skladno z okoljevarstveno zakonodajo in IPPC direktivo.

Projekt št. 310 – Signirna naprava – Adjustaža jeklarne

Vsak slab, ki zapusti jeklarno mora biti zaradi sledenja materiala označen s številko peči, številko šarže in zaporedno številko slaba. Trenutno imamo v Adjustaži jeklarne signirno napravo Sommel und Voss, ki je bila nameščena leta 1987. Naprava je iztrošena, rezervnih delov na trgu ni več, vse več je ročnega označevanja, ki pa je zaradi močnega sevanja nevarno in zdravju škodljivo in nenazadnje tudi nezanesljivo. Z obstoječo signirno napravo poteka označevanje tako, da strojni rezalec vnese podatke v signirno napravo, le-ta pa nato označi slab na čelni strani z oznako velikosti 2 cm, ki je premajhna in nepregledna. Označevanje poteka na liniji razreza z visokotemperaturno obstojno signirno barvo, ki jo

signirna naprava nanese na škajo slaba pri temperaturi od 800 – 900 °C. Oznake so slabo obstojne, zato prihaja do zamenjav materiala (neoznačeni slabi) in posledično do reklamacij.

Nova signirna naprava bo slabe označevala tako, da bo raztopljen aluminijev prah nanela na očiščeno površino slaba. Oznake bodo večje (do 15 cm) in bodo dobro vidne tudi od daleč. Nova signirna naprava bo potrebne oznake dobila direktno iz informacijskega sistema, tako da bodo napake zaradi človeškega faktorja v tej fazi izključene.

Projekt št. 311– Sistem kontrole ravnosti pločevine na valjavnem stroju Sendzimir

Obstoječe ogrodje za hladno valjanje Sendzimir 21-44 v v PC Hladna predelava obratuje 28 let. Z drobnimi tehnološko tehničnimi izboljšavami so zmogljivosti stalno naraščale do današnje vrednosti 160.000 ton letne proizvodnje izvaljane pločevine. Zmogljivosti hladnega valjanja so praktično podvojene ter popolnoma izkoriščene. Kot stalnica pa se pri hladnem valjanju pojavlja težava obvladovanja ravnosti izvaljane pločevine. Prepuščena je izkušnjam tehnologov za osnovne nastavitve ogrodja in izkušnjam operaterjev, ki prilagajajo nastavitve posameznim kolobarjem. Posledice takega načina so večkrat katastrofalne za sklop valjev in drage oporne ležaje, predvsem pa nekakovostna valovita pločevina kot proizvod, ki ni konkurenčen. Naši izdelki tudi za 6x presegajo uveljavljeni

Ogrodje za hladno valjanje Sendzimir - zmogljivosti so praktično podvojene ter popolnoma izkoriščene.

standard ravnosti 15 I, kar nam onemogoča dostop do zahtevnejših kupcev.

Sistem obsega :

- dva merilna valja z pogonom na obeh straneh ogrodja,
- ON- LINE avtomatsko samonastavljiv kontrolni sistem z vizualizacijo,
- hidravlično nastavljivi aktivatorji nastave 1. vmesnih valjev in opornih sklopov BC.

Vanja Resman

Acronijev sistem za spodbujanje inovativnosti med boljšimi v Evropi

Nesporno je danes največja konkurenčna prednost podjetja znanje, združeno v intelektualnem kapitalu, ki ga grobo delimo na človeškega in strukturnega. Nobena skrivnost ni, da se človeški (socialni) kapital v inovacijskih procesih transformira v strukturnega (kupci, organizacija, procesi, inovacije, izboljšave, intelektualna lastnina, tržna znamka in podobno), zato si podjetja s pomočjo bolj ali manj učinkovitih sistemov menedžmeta idej prizadevajo, da je ta transformacija čim bolj intenzivna.

Avstrijsko svetovalno podjetje IMB Consulting opravlja letno primerjavo uspešnosti evropskih podjetij na področju menedžmenta idej – Global Ideas Management Benchmarking (GIMB). V letu 2004 je raziskava zajela 106 podjetij iz srednje Evrope – 80 iz Nemčije, 21 iz Avstrije, eno iz Švice ter štiri, med njimi tudi ACRONI, iz Slovenije. Uspešnost sistemov za racionalno izrabo intelektualnega potenciala zaposlenih je ocenjevana po šestih osnovnih kazalnikih :

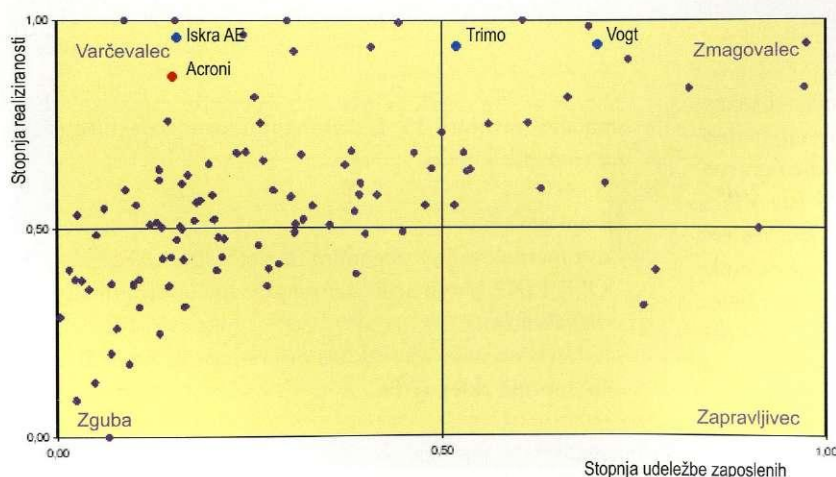
- letno število inovacij na 100 zaposlenih,
- stopnja udeležbe zaposlenih (odstotek inovatorjev od skupnega števila zaposlenih),
- čas obravnave inovacijske ideje,
- stopnja realiziranosti idej (odstotek realiziranih idej od vseh registriranih),
- gospodarska korist na zaposlenega,
- gospodarska korist na izboljšavo.

Primerjava teh kazalnikov kaže, da smo v ACRONIJU po zadnjih štirih kazalnikih krepko nad evropskim povprečjem – uvrščamo se med prvih 15 odstotkov vseh obravnavanih podjetij, slabi pa smo v množičnosti, kar je v neposredni vzročni zvezi tudi z letnim številom inovacij.

Zanimiva je grafično prikazana uspešnost našega sistema (SI)2 v tako imenovani IDM matriki, ki glede na stopnjo udeležbe zaposlenih in stopnjo realiziranosti idej deli

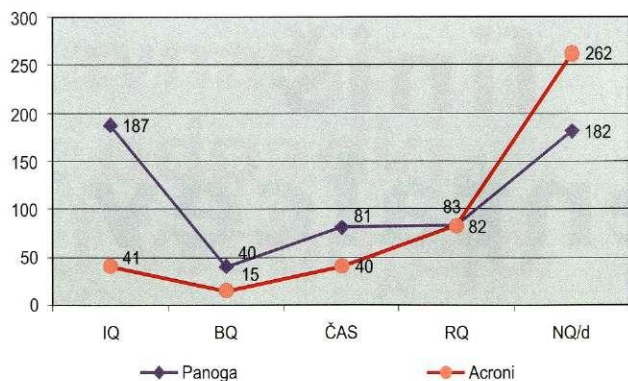
podjetja na izgube, zapravljalce, varčevalce in zmagovalce. Za izgube velja, da imajo majhno število sodelujočih, pa še od njihovih idej jih je manj kot polovica realiziranih – ni niti količine, niti kakovosti. Pri zapravljalcih je število sodelujočih večje od 50 %, realiziranih idej pa je manj kot 50 % - količina namesto kakovosti. Varčevalci se ob manjšem številu (manj kot 50%) sodelujočih odlikujejo z večjim številom realiziranih idej – kakovost namesto količine. Med zmagovalce pa se uvrstijo tisti z velikim številom sodelujočih in veliko realiziranimi idejami – kakovost in količina. Iz grafa je razvidno, da ACRONI, tako kot približno polovica obravnavanih podjetij, spada med varčevalce, je pa od štirih slovenskih podjetij najslabši. Pri tem ne smemo spregledati, da je menedžment idej tako v Trimu (tehnični direktor) kot Vogtu (namestnik direktorja) neposredna operativna funkcija uprave.

Naslednji kriterij, indeks kreativnosti, poleg stopnje realiziranosti idej (RQ – odstotek realiziranih idej) in udeležbe zaposlenih (BQ – odstotek sodelujočih sodelavcev glede na stalež) upošteva še število idej (IQ – število idej na 100 zaposlenih) ter gospodarsko korist (NQ – ? na zaposlenega). Po tem kriteriju se ACRONI uvršča na visoko deveto mesto; od slovenskih podjetij je boljši samo Trimo na petem.

Po kriteriju celostne podobe, ki predstavlja vsoto mestnih ocen za kazalnike prejšnjega kriterija, zasedamo 34 mesto, torej smo v prvi tretjini obravnavanih podjetij.

Tudi primerjava s povprečjem metalurške panoge potrjuje splošno ugotovitev, da imamo na področju množičnosti še veliko potencialov za izboljšanje. V povprečju naši konkurenti prijavijo 4,5-krat več izboljšav na zaposlenega kot mi, v inovacijske procese pa se vključuje skoraj trikrat toliko delavcev kot pri nas. Po drugi strani pa je čas obravnave

predlogov pri nas polovico krajši, stopnji realiziranosti idej sta skoraj identični, naše inovacije pa prinašajo večjo gospodarsko korist.

Čeprav trenutni rezultati bistvenega izboljšanja pri množičnosti žal ne obetajo, so naša prizadevanja za prihodnje leto jasna: pridružiti se moramo ne ravno številčni skupini zmagovalcev. Kakovost inovacij, ki jo poleg poslovnih rezultatov potrjujejo tudi različna priznanja na regijski in državni ravni, pa zagotavljajo, da letošnjih pozicij tudi pri preostalih kazalnikih GIMB ne bomo pokvarili.

A. Novšak

EKSKURZIJA INOVATORJEV V TEHNOLOŠKA PARKA BELJAK IN CELOVEC (LAKESIDE PARK)

Območna zbornica za Gorenjsko je v sodelovanju z Regionalno gospodarsko zbornico za Koroško v okviru projekta INTERREG IIIa »Busines Network Koroška – Slovenija« organizirala ogled tehnoloških parkov v Beljaku in Celovcu; predstavljene so bile aktivnosti ter izgled in organiziranost posameznega parka.

GZS, Območna zbornica za Gorenjsko Kranj je 15. septembra letos organizirala ekskurzijo inovatorjev iz preteklih let v Tehnološka parka Beljak in Celovec (Lakeside park).

Oba tehnološka parka sta bila postavljena z namenom spodbujanja in pomoči strokovnjakom z akademsko izobrazbo pri ustanavljanju svojih podjetij. Sredstva za tehnološke parke je prispevala Evropska unija, avstrijska deželna vlada ter v največji meri občini Beljak in Celovec.

Tehnološki park v Beljaku je namenjen podjetjem, ki se ukvarjajo izključno z elektroniko in mikroelektroniko, medtem ko je park v Celovcu namenjen predvsem podjetjem, ki se ukvarjajo z informacijsko in telekomunikacijsko tehnologijo. Tesno sta oba parka povezana z Tehnično Univerzo (Fachhochschule Technikum Karnten), katere dela sta locirana prav v obeh parkih. Na ta način pospešeno in načrtno spodbujajo ustvarjanje novih tehnološko zahtevnih produktov, z visoko dodano

vrednostjo, ki so evropska gospodarska prihodnost.

Uvajanje podjetij poteka po naslednjem postopku: inovator pride v tehnološki park z neko idejo o izdelavi določenega izdelka. To idejo komisija oceni in v primeru, da se jim zdi tržno obetavna in izvedljiva v proizvodnji, ima inovator na voljo 18 mesecev, da ustanovi podjetje. Pri tem ima na razpolago brezplačne prostore, telekomunikacijske povezave, svetovanje s področja ekonomije in prava, obenem pa dobi tudi neka sredstva za preživetje.

V vsakem parku so na razpolago sejne sobe, tudi z možnostjo telekonferenc. Na ta način je omogočen študij (spremljanje predavanj) na daljavo - v drugih mestih Avstrije.

Tehnološki park Beljak trenutno obsega 71 podjetij, 43 med njimi jih ima status inovativnega, 18 pa storitvenega podjetja. Inovativna

podjetja pokrivajo različna področja, med njimi: chip design, internet, gorivne celice, IT; storitvena podjetja pa pokrivajo (marketing, davki, pravo ...)

Oba tehnološka parka sta zasnovana »ljudem prijazno« poleg vseh najmodernejših tehničnih in klimatskih pogojev, v sklopu parkov delujejo tudi vrtec, fitness centri, restavracije

Parka sodelujeta s slovenskimi tehnološkimi parki v Mariboru in Ljubljani.

Ekskurzije se je udeležilo 40 inovatorjev, poleg nas iz ACRONIJA še iz šestih različnih gorenjskih podjetij. Z videnim in slišanim smo bili zelo zadovoljni. Ekskurzija je bila zelo uspešna.

Erika Bricelj, Stane Jakelj

Silovit finiŝ

Inŝtrumentalcev

Avtor	ŝt. izboljšav
Šest Alen	20
Savorgnani Sergej	7
Mencinger Franc	6
Štern Srečko	6
Ravnik Joža	4
Savič Miro	4
Istenič Branko	3
Tancar Luka	3
Gartnar Robert	2
Glogovšek Jožef	2
Novkovič Dušan	2

Delovna skupina	ŝt. izboljšav
Inŝtrumentalci	46
Kemiki	10
Visokanapetost	4
Čarodeji	3
Kranjske čebelice	3
Merilci	2
TOP Acroni	2

Kot po pravilu vsako leto v mesecu pred zaključkom kvalifikacij za 3i pokal eksplodira kakšna delovna skupina. Letos so bili to s 46 realiziranimi izboljšavami Inŝtrumentalci iz Procesne avtomatike. To pomeni skoraj dve tretjini vseh izboljšav (70), ki smo jih zabeležili v obdobju 19.8. – 20.9. Z najmanj dvema predlogoma lahko pohvali enajst sodelavcev, kolikor je tudi takih s po enim. Vsi ti sodelavci so člani sedmih delovnih skupin.

S silovitim finiŝem so si Inŝtrumentalci priborili kot najboljša DS udeležbo na 3i pokalu. Kemiki, ki so vodili praktično celo leto, imajo pa to smolo, da spadajo v isto organizacijsko enoto (Tehnično proizvodne službe), so se na pokal uvrstili kot srečni poraženec. Sodelavci Nujnega zla so bili kot lanski zmagovalci glede števila točk privilegirani, saj jim je za udeležbo zadostovala samo ena izboljšava na člana. Tem trem DS bosta nedvomno huda konkurenca še DS Modri dirkači, predstavnik Jeklarne, in Dobre vile, predstavnik Vroč valjarne. Zaključni boji 3i pokala bodo 30. septembra.

A. Novšak

Udeleženci 3i pokala 2005

Delovna skupina	Organizacijska enota	Število izboljšav	Število članov	Izboljšav na člana
Inŝtrumentalci	TPS	57	9	6,33
Kemiki	TPS	124	25	4,96
Dobre vile	VP-VV	24	11	2,18
Modri dirkači	VP-JE	12	6	2,00
Nujno zlo	VP-VV	22	22	1,00

ravnanje z odpadki, ki vsebujejo azbest

Azbest je skupno ime za vrsto naravnih mineralnih vlaken. Odporen je na kislino, lužila in visoko temperaturo. Zaradi omenjenih lastnosti so ga v preteklosti v veliki meri uporabljali v industriji in gradbeništvu. Znanih je približno 3000 izdelkov, ki vsebujejo azbest.

Obstajata dve vrsti azbestnih materialov:

- v prvo skupino sodi čisti azbest ter materiali, ki se zaradi svoje strukture z lahkoto drobijo in vlaknajo, zato pravimo, da so to materiali, ki vsebujejo šibko vezan azbest. Najbolj pogosti izdelki iz čistega azbesta, ki vsebujejo šibko vezan azbest, so: škodle iz strešne lepenke, brizgani ometi, ročno naneseni ometi, izolacijske plošče, gradbeni kemični izdelki (tesnilne mase, smole, lepila), tesnilna in izolacijska masa, azbestno platno, valovita lepenka iz azbesta, papirni in valjani papirni trakovi, lepenke, kiti in plastika, nabrizgana in ročno nanesena izolacija, tkanina;
- v drugo skupino sodijo materiali, v katerih je azbest primešan snovem, ki delujejo kot vezivo za azbestna vlakna. Najpogostejše uporabljena veziva so bila cement, vinilklorid ali asfalt. V tej skupini so izdelki iz azbest-cementa (iz teh izdelkov se, če niso poškodovani ali če se jih ne obdeluje (vrta, reže, žaga, brusi), azbest ne sprošča) in drugi azbestni izdelki. Najpogostejši izdelki iz azbest-cementa so: plošče velikega formata (ravne ali valovite), strešne plošče malega formata, fasadne plošče, stene in stropi, vodovodne in kanalizacijske cevi in kolena, vodni zbiralniki, korita za rože. Drugi azbestni izdelki so: vinilne talne azbestne obloge, asfaltne talne azbestne obloge, veziva, polnila, kiti, paste, barve in premazi, tesnila, zavorne obloge in sklopke.

In zakaj je azbest tako nevaren za zdravje ljudi? Zato, ker ima azbest vlaknato zgradbo. Vlakna se rada lomijo vzdolžno, pri čemer nastajajo tanjša, iglam podobna vlakna. Ker so tako majhna, da jih ne vidimo, in brez vonja, jih lahko vdihamo, ne da bi za to vedeli. Pri dihanju lahko vlakna pridejo globoko v pljuča in povzročijo bolezni, kot so azbestoza in rak pljuč. Med prvo izpostavljenostjo in pojavom znakov bolezni lahko mine tudi do 40 let.

Azbest, ki se nahaja v stavbah, postane nevaren, ko material dotraja, se poškoduje ali pa se zaradi neprimerne ravnanja z njim začnejo azbestna vlakna sproščati v zrak in s tem predstavljajo nevarnost za zdravje. Nevarni so predvsem tisti izdelki, ki se drobijo ali spreminjajo v prah, ko jih uporabljamo. Drobljiv azbest lahko drobimo z rokami, nedrobljiv pa je pretrd za ročno drobljenje. Zato je najbolje,

da izdelke iz azbesta, ki niso dotrajani ali poškodovani, pustimo pri miru in jih po možnosti na površini še zaščitimo. V preteklosti se je največ azbesta uporabljalo v proizvodnji azbestno-cementnih izdelkov. Njihova življenjska doba je od trideset do štirideset let. Podatki kažejo, da je približno četrtnina individualnih stavb v Sloveniji še pokrita z azbest-cementno kritino.

Slovenija je z zakonom povsem ukinila proizvodnjo, promet in uporabo azbesta in azbestnih izdelkov v začetku leta 2003. Dovoljena je uporaba za azbestne izdelke, ki so bili na dan 28.06.2001 že v uporabi. Danes se srečujemo z azbestom, šele ko je potrebno odstraniti materiale, ki vsebujejo azbest. Da bi se preprečila oziroma zmanjšala emisijo azbestnih vlaken v okolje, so predpisana obvezna ravnanja pri rekonstrukciji ali odstranitvi objektov in pri vzdrževalnih delih na objektih, instalacijah ali napravah, kadar se odstranjujejo materiali, ki vsebujejo azbest. Obvezna ravnanja določa pravilnik. Obveznosti, ki jih določa pravilnik, pa so odvisne od tega, ali se izvajajo večjega ali manjšega obsega.

Priporočeni postopki pri odstranjevanju azbestno-cementne kritine

Preden se začne z odstranjevanjem azbestno-cementnih plošč, se mora plošče pred delom z njimi ali pred premikanjem zmočiti. Močenje se izvaja z razprševanjem ali škropljenjem s pršilci z nizkim pritiskom. V nobenem primeru se ne sme brizgati vode pod visokim pritiskom. Azbestna vlakna, ki so se nakopičila v vodnih odtokih, se mora zmočiti z vodo, tako da nastane gosta zmes, ki se jo odstrani z lopatico v PE vrečo. Vrečo se mora nepropustno zapreti ali zlepit.

Plošče se mora pri odstranjevanju dvigniti in ne izpuliti ali lomiti. Kavle, vijake ali žeblje, s katerimi so bile plošče pritrjene, se mora odstraniti tako, da se plošče pri tem ne poškodujejo. Pri demontaži se ne sme uporabljati svedrov,

Seznam oseb, ki lahko izvajajo dela večjega obsega skladno s 6. členom Pravilnika:

- ROBNIK International d. o. o., Dobrova
- ERŽEN, Ribno d. o. o., Bled

Seznam odlagališč, ki imajo izdana okoljevarstvena dovoljenja za odlaganje odpadkov: v naši okolici so to:

- odlagališče nenevarnih odpadkov Mala Mežakla (azbestno-cementni odpadki v količini 240 ton/letno) za občine Jesenice, Žirovnica in Kranjska Gora
- odlagališče nenevarnih odpadkov Kovor v občini Tržič (azbestno-cementni odpadki v količini 80 ton/letno) za občino Tržič
- odlagališče nenevarnih odpadkov Tenetiše v občini Kranj (azbestno-cementni odpadki v količini 320 ton/letno) za občine Kranj, Cerklje na Gorenjskem, Naklo, Predvdor, Šenčur in Jezersko

žag ali orodij za strganje z veliko hitrostjo. Če se plošč ne more odstraniti brez uporabe orodij, je pomembno, da se uporablja izključno ročno orodje ali mehanične pripomočke, ki imajo HEPA filtre.

Odstranjene plošče se ne sme metati s strehe. Na tla se jih spusti s primernim dvigalom. Ploščo se na tleh ponovno omoči na obeh straneh, šele nato se jih zloži v skladovalnico na leseno paleto. Paleto se nato ovije s folijo in nepropustno zapre. Na koncu se dobro pregleda območje, kjer so se odstranjevale plošče in odstrani še morebitne odpadke. Na vsako vrečo ali

paket je potrebno napisati »Azbestni odpadek«.

Ravnanje z nastalimi azbestno-cementnimi izdelki in njihovo odstranjevanje

Trdno vezani azbestni odpadki morajo biti zapakirani v nepropustno zaprtih vrečah tako, da so stiki tkanine oziroma folije zvarjeni ali zlepljeni. Prevoz do mesta odstranjevanja je dovoljen v zaprtih zabojnikih ali vrečah v pokritih vozilih.

Trdno vezane azbestne odpadke se odstranjuje z odlaganjem na odlagališču nenevarnih odpadkov. Oddajo

odpadkov se mora potrditi z evidenčnim listom.

Upravljavca odlagališča mora zagotoviti, da se azbestni odpadki odlagajo v naprej določeno odlagalno polje za azbest, ki mora biti vidno označeno in namenjeno samo odlaganju azbestnih odpadkov.

Pri odstranjevanju azbest-cementnih izdelkov se priporoča uporaba osebne varovalne opreme vsaj za zaščito dihal! (polobrazne/četrtinske maske s P2 filtrom ali polobrazne maske FFP2 s filtracijo delcev ali maske z vetrilom in filtrom za delce TM1P)

Andreja Purkat

PREDPRESOJA OHSAS 18001

14. septembra 2005 smo imeli v ACRONIJU predpresojno Sistema varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001. Predpresojno je izvedla certifikacijska hiša TÜV Bayern Sava.

Kot dober primer izboljšanja varnosti pri delu smo mu predstavili zaščito pri drobilniku v pripravi vzorcev na Tehnični kontroli.

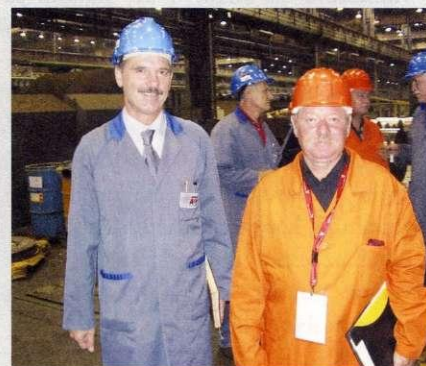
V PC Vroča predelava si je ogledal delovanje EOP.

Predpresoja sistema je potekala v službah in vseh treh profitnih centrih. Presojevalec Stanislav Golc pa si je poleg dokumentacije ogledal tudi primere v praksi.

Pri predpresoji nam je podal priporočila in smernice za izboljšanje delovanja samega sistema. Nekatere pomanjkljivosti bomo morali odpraviti do glavne certifikacijske presoje, ki bo potekala v novembru.

Na koncu se nam je presojevalec Stanislav Golc zahvalil za sodelovanje, tako da je lahko uspešno izvedel predpresojno Sistema varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001.

Andreja Purkat

Prav tako si je del proizvodnje ogledal v PC Hladna predelava

in v PC Predelava debele pločevine.

varno delo z viličarjem

Pravila srečanja

V notranjem transportu so prometne površine največkrat ozke, zato je srečanje vozil oteženo. Vozniki morajo upoštevati pogoje in nastalo prometno situacijo.

! Če se srečata naložen in prazen viličar, se je dolžan umakniti voznik praznega viličarja!

! Če se srečata naložena viličarja, se je dolžan umakniti tisti, ki mu je to, glede na okoliščine, lažje (enako velja tudi za prazne viličarje)!

Hitrost vožnje

Voznik viličarja je dolžan hitrost vožnje prilagoditi razmeram na poti oz. nakladalni površini ter pri tem upoštevati:

! stanje transportne poti (širina, preglednost, ovire ...), stanje vozila in tovora,

! prometne razmere na transportni poti (enosmerne, dvosmerne ...),

! stanje vidljivosti (dnevni, nočni čas, stanje osvetljenosti).

Največja dovoljena hitrost vožnje z viličarjem in z drugimi vozili v notranjem transportu je:

! na odprtih površinah (dvorišče, poti med objekti ...):

max 10 km/h!!!

! v zaprtih prostorih (skladišče, delavnice ...):

max 5 km/h!!!

Vsekakor pa so vozniki dolžni upoštevati omejitve hitrosti, ki jo določa prometna signalizacija.

Varnostna razdalja med dvema viličarjema, ki vozita v koloni eden za drugim, mora biti **najmanj tri dolžine viličarja**.

Stroge prepovedi za voznike viličarjev:

1. Prepovedano dvigovanje težjega tovora, kot je nosilnost viličarja!
2. Prepovedano dvigovati tovor, ki na paleti ni stabilno naložen!
3. Prepovedano povečati protiutež viličarja z namenom, da bi dvignil težje breme, kot je dovoljena nosilnost!
4. Prepovedano premikati viličar z visoko dvignjenim tovorom!
5. Prepovedano sunkovito zavirati!
6. Prepovedno voziti z večjo hitrostjo, kot je dovoljeno po pravilniku ali s prometnim znakom!
7. Prepovedano puščati kontaktni ključ na viličarju oziroma omogočiti nepooblaščenim osebam voziti viličar!
8. Prepovedano zadrževati se ali hoditi pod dvignjenimi vilicami, tudi če na njih ni tovora. Enako ne sme dovoliti tudi drugim osebam, da bi bile pod vilicami ali da bi se vozile na tovoru!
9. Prepovedano prevažati z viličarjem osebe!

10. Prepovedano z viličarjem vleči ali porivati vagon, če viličar za tako delo ni opremljen!

11. Prepovedano kaditi v bližini mesta, kjer se polnijo baterije ali kjer se z gorivom polnijo dizelski viličarji!

Opozarjanje z zvočnimi signali

Opozarjanje z zvočnimi signali je v notranjem transportu izredno pomembno. Seveda zvočni signal uporabljamo razumno in to le, če je res potrebno, in le tam, kjer pričakujemo nevarnost. Zvočni signal je treba dati in popolnoma ustaviti viličar:

! preden voznik zapelje skozi nihajna vrata,

! na nepregledanih vogalih stavb in drugih objektov,

! kjer so označbe, križišča, po potrebi, po oceni voznika, odvisno od situacije, v kateri se voznik viličarja nahaja.

Ustavljanje in parkiranje vozila

Viličarja ne smemo ustavljati sunkovito. Ne smemo ga ustaviti ali parkirati, kjer bi bilo nevarno za druge ali bi oviralo transport. Če je voznik prisiljen ustaviti, mora to storiti zunaj vozne poti, kjer ne bi oviral drugih.

Viličar je prepovedano ustavljati ali parkirati:

1. na hodnikih,
2. na nepreglednih delih poti,
3. na krajih, kjer bi bil oviran dostop do električnih omaric, gasilnikov, zasilnih izhodov, omaric prve pomoči in podobno,
4. ne voznih površinah, kjer bi oviral promet drugih vozil ali osebja,
5. na mestu, kjer se premikajo žerjavi,
6. na mestu, kjer bi oviral gibanje železniških kompozicij,
7. na nagnjeni talni površini,
8. v bližini skladišč lahko vnetljivih ali eksplozivnih snovi.

KRATKA NAVODILA ZA VARNO DELO Z VILIČARJEM

Viličar lahko upravlja le nekdo z izpitom!

Pred uporabo se prepričaj o stanju viličarja! Pred začetkom dela vedno pomisli na varno delo. **Stroja ne smeš upravljati, če ni v brezhibnem stanju.** Če ni brezhibno varen, ga ne upravljaj! Viličarje naj bi se varnostno preverjalo vsak dan.

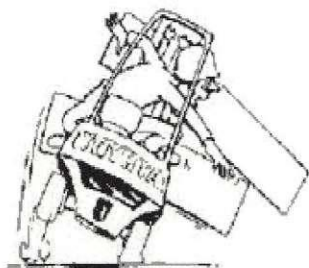
V primeru okvare ali pomanjkljivosti na viličarju, takoj obvesti odgovorno osebo!

Če je viličar v okvari, z njim ne smeš več delati, dokler ni popravljen.

To vključuje tudi puščanje goriva, pregretost viličarja ali delov viličarja, ki ovira varno upravljanje viličarja.

Ne upravljaj viličarja, dokler ni brezhibno varen! Zapomni si: varno delo z viličarjem je možno le, če je viličar varen.

Ne dviguj tovora, če se viličar vzpenja!

Če se vzpenjaš s tovorom, pozorno glej teren, po katerem voziš, saj lahko najmanjša luknja povzroči izgubo ravnotežja ali celo viličarja prevrne.

Ne preobremenjuj viličarja!

Preveri največjo možno težo obremenitve in jo upoštevaj. Preden dvigneš tovor, preveri težo, in ugotovi, kje je največja obremenitev. Varno upravljanje zahteva dobro opazovanje viličarja in teže.

Vilice viličarja namesti na največjo širino.

Pred dvignitvijo tovora, nastavi vilice na največjo širino, ki jo še dovoljuje paleta. To omogoča najboljšo stabilnost tovora.

Adis Medič

Informacija o spremembah na področju sistemskih dokumentov 1. in 2. nivoja

V zadnjem obdobju so bili spremenjeni oziroma na novo izdani sledeči dokumenti:

Org. enota	Številka dok.	Izdaja	Datum izdaje	Naziv dokumenta	Opis spremembe
Kemija	03.03	05	01.09.2005	Sprejem in posredovanje naročil za kemijske preiskave	Vključitev dveh delovnih mest v matriko
RR	04.01	08	01.06.2005	Razvoj novih proizvodov in tehnologij	Posodobitev
SVK	05.01	09	22.03.2005	Obvladovanje sistemske dokumentacije	Sprememba šifriranja VZE dokumentacije in obrazca OB 05.01.01
Procesna avtomatika	09.A.01	03	09.06.2005	Spremljanje procesa proizvodnje s procesnim računalnikom	Dopolnitev seznama aparatur in programske opreme
PC HP	09.H.14	02	20.09.2005	Dresiranje HVT na CTM	Posodobitev
Kemija	10.11	07	25.08.2005	Izvajanje fizikalno – kemijskih preiskav v kemijskem laboratoriju HP	Dopolnitev sklicev na podrejene dokumente in dopis naprav
Kemija	10.12	07	30.08.2005	Izvajanje kemijskih preiskav v jeklarskem kemijskem laboratoriju	Dopolnitev sklicev na podrejene dokumente in dopis naprav
Kemija	10.20	10	30.08.2005	Izvajanje kemičnih analiz v glavnem kemijskem laboratoriju	Dopolnitev sklicev na podrejene dokumente in dopis naprav
Kemija	10.29	07	30.08.2005	Laboratorijska priprava vzorcev	Dopolnitev sklicev na podrejene dokumente
Kemija	10.30	07	25.08.2005	Razvoj in validacija kemijske metode	Manjši vsebinski popravki in zamenjava logotipa
Kemija	10.32	02	28.08.2005	Izvajanje prvih meritev in obratovalnega monitoringa odpadnih voda	Manjši vsebinski popravki in zamenjava logotipa
RTA	11.03	04	20.05.2005	Pregled elektronskih merilnikov debeline	Posodobitev
RTA	11.05	07	16.05.2005	Popravilo, servisiranje in kontrola merilnikov v merilnici	Posodobitev
RTA	11.16	03	16.05.2005	Izvajanje periodični električnih meritev delovne opreme	Posodobitev
PC VP	13.12	01	13.06.2005	Obvladovanje lastnega jeklenega odpadka	
RTA	14.06	05	16.05.2005	Vzdrževanje merilno regulacijskih elementov v procesu	Posodobitev
TS	14.09	04	18.03.2005	Obvladovanje dvigal	Posodobitev
Energetika	14.23	02	25.05.2005	Preventivni pregledi za področje EE	Manjši popravki in zamenjava logotipa
SVK	17.01	06	12.04.2005	Notranje presoje	Opis procesa, matrika odgovornosti, kriteriji ocenjevanja, obrazci
Kemija	17.02	04	22.08.2005	Izvajanje notranjih presoj kakovosti v sektorju Kemija	Manjši vsebinski popravki in zamenjava logotipa
Kemija	18.03	03	25.08.2005	Usposabljanje in nadzor nad osebjem v sektorju Kemija	Manjši vsebinski popravki in zamenjava logotipa
Spl.kad.z.	18.04	01	25.08.2005	Sistemizacija delovnih mest	
Kemija	19.04	05	24.08.2005	Obvladovanje pritožb v sektorju Kemija	Manjši vsebinski popravki
TK	20.01	05	05.09.2005	Izvajanje statističnih analiz	Zamenjava logotipa
Kemija	PKKL	08	01.07.2005	Poslovnik kakovosti za kemijske laboratorije	Ažuriranje celotnega dokumenta

Hkrati s spreminjanjem postopkov spreminjamo tudi podrejene dokumente 3. nivoja, to je navodila za delo, kontrolo, obratovanje,... in obrazce, kajti v letošnjem letu je ažurnost dokumentacije še bolj kot po datumu izdaje prepoznavna po logotipu družbe. Običajno je velik porast spreminjanja dokumentacije značilen za obdobje pred presojami. Da bodo številni osnutki lahko prešli v original še pred zunanjo presojo, ki bo konec novembra 2005, predlagam izdelovanje, pregledovanje in potrjevanje novih izdaj dokumentov nekoliko pospešiti.

Maja Presterel

Umerjanje faktorjev za preračun elektromagnetnih lastnosti na merilniku PMS 3000

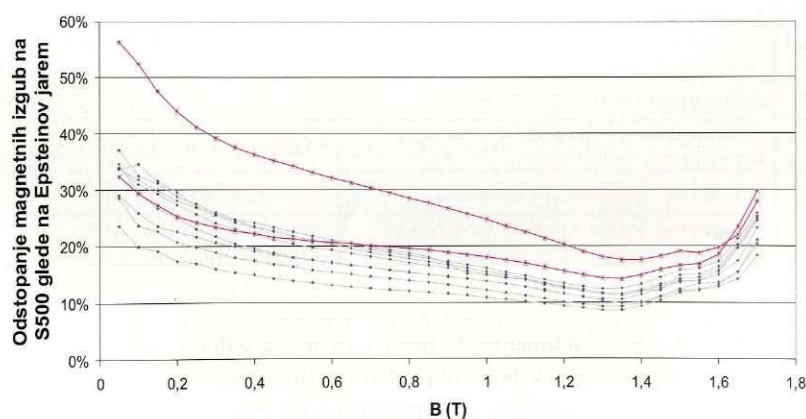
Na liniji CRNO je inštaliran merilnik za merjenje elektromagnetnih lastnosti plošč, z dimenzijami 500 x 500 mm². Jarem za meritev je imenovan S500. S tem merilnikom lahko merimo elektromagnetne lastnosti že med žarjenjem kolobarja, medtem ko v ostalih merilnikih merimo elektromagnetne lastnosti s 16 ali 20 Epsteinovimi ploščicami. Priprava teh ploščic je zamudna in meritev elektromagnetnih lastnosti ne bi mogli izvesti že med žarjenjem.

Rezultati meritev z eno ploščo ter Epsteinovimi ploščicami se razlikujejo, zato smo izvedli primerjavo meritev z obema merilnikoma.

Od vsake vrste dinamo pločevine (EV 12, EV 15, EV 18, EV 21) smo izbrali deset kolobarjev desetih različnih šarž, pripravili vzorce za meritev z Epsteinovim jarmom in za meritev z jarmom S500. Merili smo pri raznih magnetnih poljskih gostotah B , ter pogledali odstopanja meritev v obeh jarmih. Ena od težav je, ker je raztros rezultatov včasih prevelik.

Poglejmo si primer, kakšna so odstopanja meritev, izvedenih z obema jarmoma pri jeklu EV 21 za prečno smer valjanja. (Pri vsaki plošči namreč opravimo dve meritvi, v vzdolžni in v prečni smeri valjanja.)

EV 21 - prečna smer glede na smer valjanja

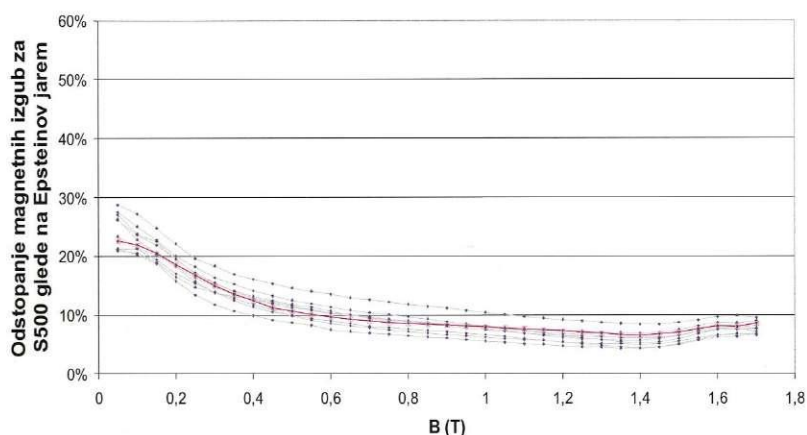

Vidimo, da je pas odstopanj magnetnih izgub širok, poleg tega pa vijolična krivulja znatno odstopa od ostalih. Ta

vijolična krivulja, ki ni v pasu, pomeni zečave pri preračunavanju magnetnih izgub iz enega jarma v drugega. Ko vključimo še meritve za vzdolžno smer, so takšne krivulje, ki preveč odstopajo, kar štiri. To pa pomeni morebitne težave pri preračunu 40 % vzorcev, kar je veliko.

Poglejmo si enak primer še za vzorce jekla EV 12.

EV 12 - prečna smer glede na smer valjanja

Tudi tu je z vijolično črto označen vzorec, ki je od vseh desetih kolobarjev imel največje magnetne izgube. Pomembno je, da je sedaj raztros odstopanj dosti manjši, kot za EV 21. Ožji pas krivulj, kot pri EV 21, posledično pomeni, da je izračun s faktorji dosti točnejši.

Našli smo vzrok za ta širši pas krivulj pri EV 21. Ugotovili smo, kako to premostiti za praktično uporabo in stvari še izboljšujemo. Težava je sicer zapletena in jo tudi drugje po svetu še vedno proučujejo, vendar se je merilnik, s katerim lahko merimo že med procesom na liniji CRNO že pokazal kot nepogrešljiv v proizvodnji kakovostnih elektroplatin.

Pri uvajanju merilnika sodelujemo ali so sodelovali: Anica Pesjak RR, Jure Stevanovič RTA, Miran Bricelj RTA, Aleš Čop HVB, Gregor Berlisk praktikant, Filip Marinšek K&R in Janko Kokošar RR.

Janko Kokošar

ZAMENJAN TUDI ZGORNJI MOTOR NA OGRODJU BLOOMING

Zaradi poškodbe zgornjega motorja ogrodja Blooming med montaže v decembru 2004 so pri podjetju Siemens izdelali nov motor, ki je prispel v ACRONI 19. avgusta. Vgradili smo ga v času rednega letnega remonta v obdobju od 26. avgusta do 3. septembra 2005. S pripravi na vgradnjo motorja smo začeli 16. avgusta. 26. avgusta smo začeli z demontažo starega motorja. Dela so potekala po predvidenem načrtu, tako da smo novi motor prvič uspešno zagnali v soboto, 30. avgusta. Po izvedbi vseh potrebnih zagonskih testov je redna proizvodnja stekla brez večjih težav v ponedeljek, 3. septembra 2005. Že prvi dan smo valjali najzahtevnejše izdelke, in sicer iz plošče konstrukcijskih jekel debeline 8 mm in širine 2000 mm.

Roman Robič

Transport rotorja v strojnici Blooming.

Potek montaže motorja.

Direktor Euro Inoxa na obisku v ACRONIJU

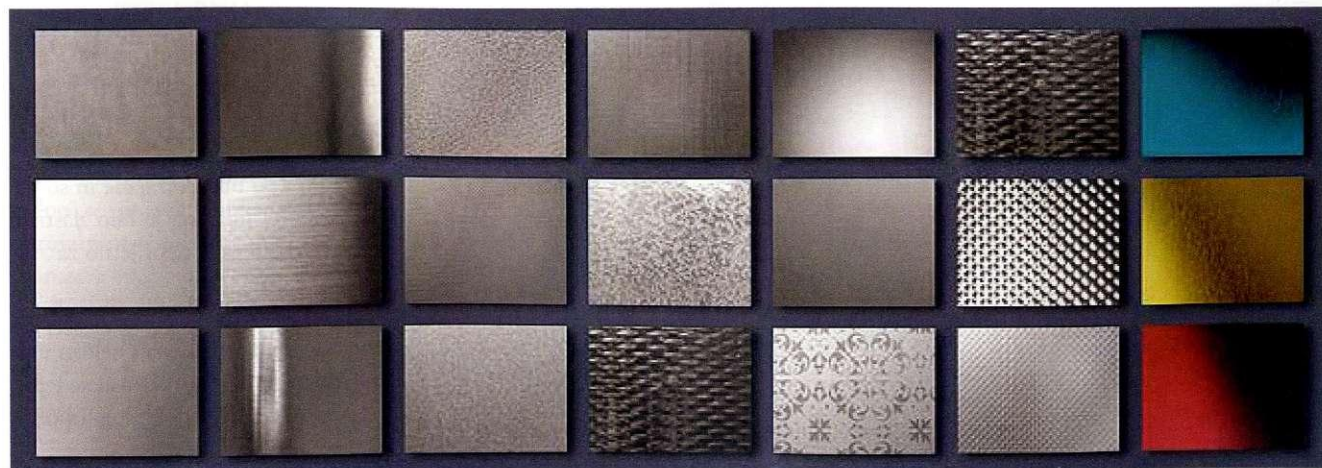

V začetku meseca septembra nas je obiskal direktor Euro Inoxa Thomas Pauly. Ogledal si je proizvodnjo v ACRONIJU in predstavil cilje ter aktivnosti združenja. Pri tem je posebej poudaril, da ACRONI izpolnjuje vse pogoje za vključitev v Euro Inox, in sicer kot polnopravni ali pridružen član.

Euro Inox je evropsko združenje, čigar cilj je razvoj trga na področju nerjavnih jekel. Vanj je vključenih šest največjih evropskih proizvajalcev nerjavnih jekel (Acerinox, Outokumpu Stainless, Thyssen Krupp Accai Speciali Terni, Thyssen Krupp Nirosta, Ugine & ALZ Belgija in Ugine & ALZ Francija), nacionalne organizacije za razvoj trga (Velike Britanije, Španije, Italije, Nemčije, Francije in Poljske) ter mednarodna združenja proizvajalcev legirnih dodatkov (krom, nikelj in molibden).

Trenutno v ACRONIJU že potekajo dogovori o načinu vključitve v Euro Inox.+

Alenka Kosmač

proizvodnja v juliju in avgustu

Proizvodnjo v poletnih dveh mesecih lahko v celoti ocenimo kot dobro, kljub temu, da je bilo v nekaterih oddelkih kar nekaj težav in izrednih dogodkov. V teh dveh mesecih smo za prodajo izdelali 43.067 ton izdelkov in s tem presegli operativni načrt za 4,6 odstotka. Zaradi velikih medfaznih zalog, ki so posledica dobrega dela Jeklarne in Vroče valjarne v prvem polletju, smo v Jeklarni ob koncu julija ustavili proizvodnjo za štiri dni, ki smo jih izkoristili za nujna popravila. 26. avgusta smo ustavili proizvodnjo v celotnem Profitnem centru Vroča predelava in začeli z montažo novega pogonskega motorja za valjavsko ogrodje bluming. Ustavitev smo izkoristili tudi za generalni remont potisne peči. Vroča valjarna je uspešno začela obratovati 5. septembra.

Profitni center Vroča predelava

V juliju je bila proizvodnja v Jeklarni v okviru načrtovane in je znašala je 28.724 ton. Največ težav je bilo z blokiranjem valjčnic na kontinuirni livni napravi. Segmente je bilo potrebno menjati kar devetnajstkrat. V avgustu je bilo odlitih 23.055 ton slabov. Za načrtovano količino smo zaostali kar za 2.945 ton, zato moramo proizvodnjo slabov v avgustu oceniti kot najslabšo v tem letu. Vzrok slabših rezultatov je v množici izrednih dogodkov, kot so prebod jekla pod peč, prodor jekla skozi dno ponovce, izpad električne napetosti zaradi udara strele, zdrs in zaustavitev žile v napravi za kontinuirno vlijanje ter zamrznitev taline MKM CrAl4 med vlijanjem. Proizvodnjo slabov je bila ustavljena od 26. avgusta do 5. septembra. Ta čas smo izkoristili za vrsto čistilnih in preventivnih del na vseh napravah, s poudarkom na napravi za kontinuirno vlijanje slabov.

Julija je bil v Vroči valjarni operativni načrt realiziran le 92-odstotno. Glavni vzroki nižje proizvodnje so bili: daljša menjava drsnih plošč v predogrodju bluming, okvara hladnega navijalnika, večkratno varjenje cevovodov odškajevalnika, izpadi pogonov in potisne peči zaradi udara strele, okvara novega navijalnega bobna ter več manjših

nepredvidenih zastojev. Zaradi tehnoloških zahtev smo prevaljali 791 ton slabov, kar je ravno tako zasedalo razpoložljive zmogljivosti.

V avgustu so se posamezne težave nadaljevale, vendar je bila načrtovana proizvodnja dosežena. Proizvodnja v Valjarni je bila ustavljena 26. avgusta z namenom vgradnje novega pogonskega motorja na blumingu. V tem času so bila opravljena še druga večja remontna dela s ciljem, da se odpravijo pomanjkljivosti na progi, ki so v preteklosti povzročale zastoj in neustrezne izdelke. Na blumingu se je začela menjava matic in vreten nastavne naprave, podlaganje drsnih plošč v ogrodju in vgradnja obnovljenih vstavkov ter popravilo nasprotne drče pred potisno pečjo. Na šteklu je bil izgrajen star navijalni boben za ogrodjem in vgrajen boben s prirobnico v novi izvedbi. Vgrajena je bila tudi predelana peč vročega navijalnika z ustreznim hladilnim sistemom in zaščito proti pregrevanju vijakov na prirobnici. Na potisni peči je bila obnovljena dotrajana ognjeobstoja obloga na izstopni drči, delno obnovljena stena jaska na vstopni strani peči in obnovljena zaščita drsnih cevi. Poleg tega so bile na dveh mestih zavarjene drsne cevi in odstranjena vsa nakopičena škaja iz potisne peči ter kovinski ostanki - brade od razreza slabov.

Obnovljena zahodna stran upravne stavbe

Poletni čas smo izkoristili za zamenjavo oken in obnovo fasade na zahodni strani upravne stavbe.

Okna so bila dotrajana in so slabo tesnila, kar je bilo zlasti v zimskem času neprijetno za zaposlene.

Fasada je usklajena s celotno podobo ACRONIJA in se lepo dopolnjuje z novim logotipom na strehi stavbe.

Profitni center Predelava debele pločevine

Proizvodnja debele pločevine je bila v juliju realizirana v skladu z načrtom v višini 7.059 ton. Od tega smo izdelali 3.650 ton debele pločevine iz nerjavnih jekel, kar je za 5,8 odstotka več, kot smo načrtovali. Večjih nepredvidenih zastojev nismo imeli. V začetku meseca smo izvedli sedemdnevni remont kalilne peči Ebner. Proizvodnjo je bilo potrebno prilagoditi, saj v delu proizvodne hale potekajo gradbena dela za postavitev nove peči za termično obdelavo in zaradi izvajanja korozijske zaščite konstrukcije hale B.

V avgustu smo izdelali 6.013 ton debele pločevine, kar je 104 odstotke glede na operativni načrt. V prvi polovici meseca smo izvedli remont lužilnice, stiskalnice, peskarske linije in osem dnevni remont linije Drever. Tudi v sektorju Predelava valjanih trakov smo v juliju in avgustu dosegli načrtovano odpremo v višini 904 tone. Zaključili smo z montažo varovalne ograje na vojaškem objektu na Pohorju.

Profitni center Hladna predelava

Tudi v profitnem centru Hladna predelava smo v obeh poletnih mesecih z uspešnim delom dosegli načrtovano proizvodnjo. S skupno proizvodnjo 19.564 ton hladno valjanih izdelkov smo za 4,3 odstotka presegli gospodarski načrt. V proizvodnji tople valjanih izdelkov smo s 9.579 tonami presegli gospodarski načrt kar za 76,8 odstotka.

V juliju je bil zaradi pretrga traku večji zastoj na liniji CRNO. Del traku je ostal v peči. Z velikimi prizadevanji delavcev smo v treh dneh začeli z rednim delom.

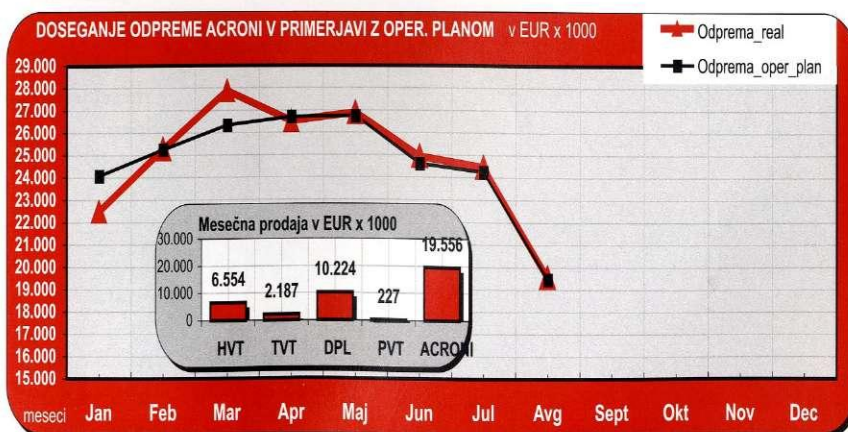
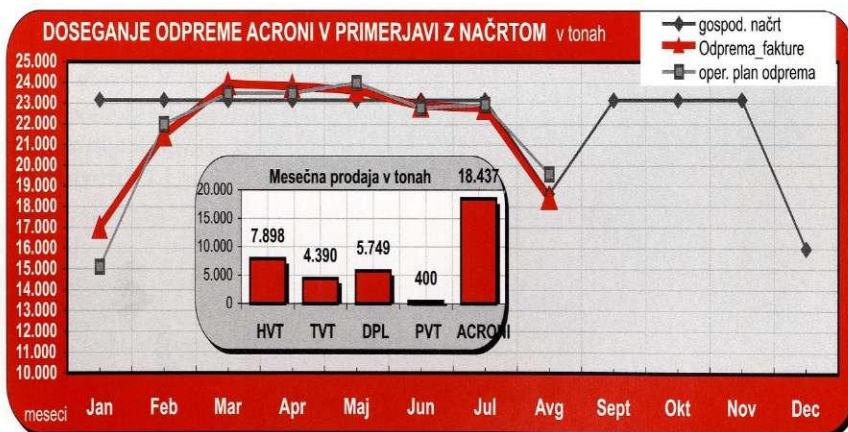
V avgustu smo izvedli letni remont linije CRNO, ki je trajal sedem dni. Še vedno se pojavljajo manjše težave z normalnim obratovanjem novih zvonastih peči, tako, da projekt v celoti še ni zaključen.

Tehnični direktor

Branko Banko, univ. dipl. inž.

poslovanje v avgustu

	NERJAVNA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOGLJ. in			KON.LEGIR. in			SKUPAJ		
	JEKLA			DINAMO, ELM, SI			ELMAG			NAVAD. KON. JEK.			JEKLA za POBOLJ.					
	realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan		realiz.	plan	
	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%	ton	ton	%
JEKLARNA, PROGA																		
JEKLARNA	6.000	5.600	107	4.862	8.100	60	1.467	2.400	61	8.648	7.550	115	2.078	2.350	88	23.055	26.000	89
VALJARNA	5.958	5.680	105	9.170	8.500	108	2.449	2.300	106	6.409	7.270	88	1.864	2.250	83	25.850	26.000	99
IZDELKI ...PROIZVODNJA																		
HVT	916	900	102	5.542	5.500	101	1.710	1.600	107	41			773	750	103	8.982	8.750	103
TVT	226	250	91	117						3.722	4.000	93	588	400	147	4.653	4.650	100
DPL	3.145	3.100	101							2.164	2.000	108	704	700	101	6.013	5.800	104
PVT										415	400	104				415	400	104
ACRONI	4.288	4.250	101	5.659	5.500	103	1.710	1.600	107	6.342	6.400	99	2.065	1.850	112	20.064	19.600	102
IZDELKI ...ODPREMA v tonah																		
HVT	724	700	103	5.103	5.400	95	1.422	1.550	92	22			626	600	104	7.898	8.250	96
TVT	224	185	121	100	100	100				3.670	3.600	102	395	400	99	4.390	4.285	102
DPL	3.161	3.100	102							2.047	1.650	124	541	530	102	5.749	5.280	109
PVT										400	400	100				400	400	100
ACRONI	4.109	3.985	103	5.204	5.500	95	1.422	1.550	92	6.140	5.650	109	1.562	1.530	102	18.437	18.215	101
IZDELKI ...ODPREMA v EUR x 1000																		
HVT	1.582	1.563	101	3.629	3.860	94	807	895	90	16			532	517	103	6.554	6.835	96
TVT	465	435	107	49	49	100				1.376	1.374	100	297	299	99	2.187	2.157	101
DPL	8.631	8.829	98							1.111	915	121	485	508	96	10.224	10.251	100
PVT										227	225	101				227	225	101
ACRONI	10.677	10.826	99	3.678	3.910	94	807	895	90	2.502	2.288	109	1.315	1.324	99	19.556	19.468	100

JUBILANTI DELA

JULIJ

10 Let:

Tilen Muršec PC VP Jeklarna

20 Let:

Janez Rozman PC VP Jeklarna
Mira Beljan PC Hlad.pred.
Jani Markelj PC Hlad.pred.
Juso Samardžić PC Hlad.pred.
Marjetka Papič Nabava
Mateja Korantar Prodaja
Merima Nuhčič Računovodstvo

30 Let:

Šefik Kumalič PC VP Jeklarna
Mile Tanasič PC VP Jeklarna
Boris Truhačev PC VP Jeklarna
Mehmed Smajič PC VP Valjarna
Fuad Čehajič PC Hlad. pred.
Nevenka Rekar PC Hlad. pred.
Drago Ronner PC Hlad. pred.
Jože Štular PC Hlad. pred.
Slavko Ažman PC PDP
Miran Rožič PC PDP
Abdulah Bečirovič Teh.stor.
Ladislav Rebolj PTS

AVGUST

10 let:

Igor Maher PC VP Jeklarna
Slađan Tomić PC Hlad. pred.

20 let:

Juso Salihagič PC VP Jeklarna.
Jasmin Kovačević PC VP Valjarnaj.
Janez Kodez PC PDP
Fadila Midžan PC PDP
Sonja Stare Prodaja

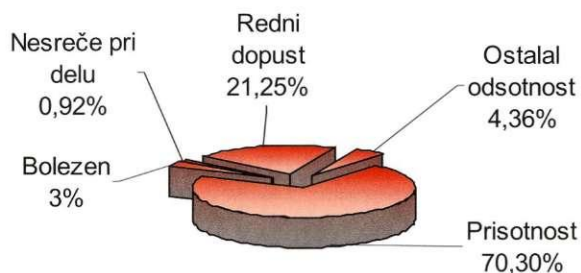
30 let:

Branko Gorišek PC VP Jeklarna

Iskrene čestitke!

odsotnost

V avgustu je bila odsotnost z dela za dva odstotka večja kot lani v istem mesecu. Več je bilo rednih letnih dopustov in ostale odsotnosti, manj pa je bilo odsotnosti zaradi bolezni in nesreč pri delu.

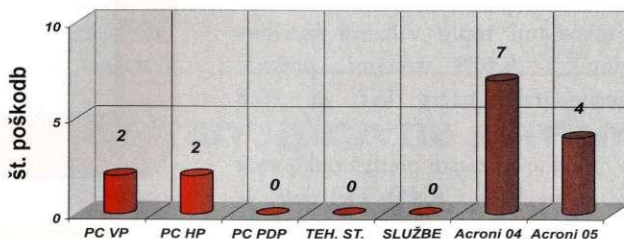

Ivanka Mavri

GIBANJE
POŠKODB PRI
DELU

V mesecu avgustu 2005 so se pripetile **4 poškodbe pri delu**. Poškodovani so bili zaradi posledic teh poškodb in posledic poškodb v preteklosti odsotni z dela 146 delovnih dni, to je **12 delovnih dni na poškodbo**.

ŠTEVILO POŠKODB PO ENOTAH

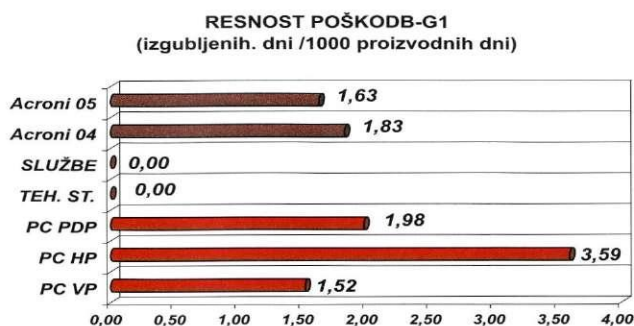
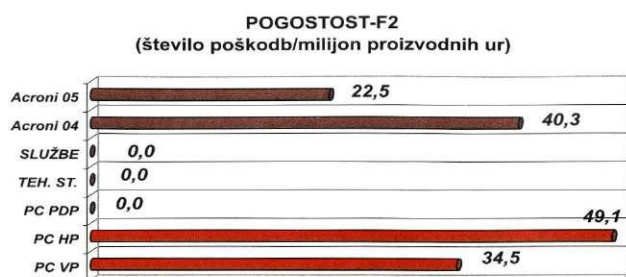

V mesecu **avgustu 2004** so se v primerjavi z **avgustom 2005** pripetile tri poškodbe pri delu več. Trend padanja števila poškodb v ACRONIJU tako narašča.

mesec	PCVP	PC HP	PC PDP	TEH.ST.	SLUŽBE
Avgust 2004	3	2	2	0	0
Avgust 2005	2	2	0	0	0

Pogostost na ravni ACRONIJA je v primerjavi z avgustom 2004 nižja. V tekočem mesecu pa je največja v PC Hladna predelava in PC Vroča predelava. V PC Predelava debele pločevine, tehnične storitve in službe ni pogostosti.

Največja resnost poškodb je v PC Hladna predelava, PC Predelava debele pločevine, PC Vroča predelava, tehnične storitve in službe.

Jure Vindiš, Franc Pintar

JESENSKI SKLOP IZOBRAŽEVANJ S PODROČJA HRM – UPRAVLJANJE ODNOSOV Z ZAPOSLENIMI

Komunikacija z mediji

Kako uspešno komunicirati z javnostmi? Vas pokliče novinar in želi izjavo? Vas pokliče šef in naroči, da mu pripravite odgovore za novinarja?

Na vsa ta vprašanja in mnogo več je odgovarjala mag. Andreja Jernejčič – pomočnica uprave za odnose z javnostmi v SIJ – Slovenski industriji jekla.

Vodilni kader in strokovnjaki se dnevno srečujejo s številnimi neprijetnimi vprašanji novinarjev, zato je bilo v ospredje predavanja vključeno, kako doseči in kaj narediti za uspešno komuniciranje z mediji. Spoznali smo, kakšno je njihovo delo v smislu, da vemo, zakaj se jim vedno mudi, kdo določa naslove, vsebine ipd.

Namen predavanja oz. seminarja za vodstvo in strokovnjake, ki imajo kontakte z mediji, je bil spoznati dobre metode pisanja za medije, podajati prave izjave za novinarje in z napisanim oz. rečenim doseči, da bo željeno objavljeno.

Pri tehnikah odnosov z mediji smo se ustavili pri aktualni adremi, pravi napovedi, dobremu sporočilu za javnost in pregledali, kaj vsebuje izjava, kaj recimo pomeni, če damo novinarju predolgo izjavo. Kdaj so smiselne novinarske konference in kaj naj vsebuje novinarska mapa.

Pri notranji komunikaciji je poudarila pomen ažurnosti oglasne deske, internega časopisa in spletnih strani. Kakšne naj bodo? Zakaj so smiselne? Spoznali smo krizno komuniciranje in se naučili, da smo pripravljeni hitro in prepričljivo odgovarjati v najbolj stresnih situacijah (ob nesrečah, nepredvidenih dogodkih ipd.).

Viri:

- www.gustavkaeser.com/web/index_slo.html
- www.gvizobrazevanje.si/Prirocniki/UcnaPogodba.asp
- mag. Andreja Jernejčič, pomočnica uprave za odnose z javnostmi v SIJ – Slovenski industriji jekla, gradivo Acroni 2005 – Kako uspešno komunicirati z javnostmi

GUSTAV KÄSER Training international

V septembru smo začeli s priznanim treningom katerega namen je izboljšati vodstvene sposobnosti udeležencev seminarja. Izobraževanje je usmerjeno k ciljem podjetja in udeležencev. Vsa zavestno pridobljena nova znanja udeleženci obdelajo in utrdijo s pomočjo intenzivnih vaj, ki simulirajo dejanske situacije na delovnem mestu. Na treningu se bodo udeleženci naučili kako učinkovito upravljati s časom, kako postavljati cilje, kako voditi sodelavce, kako motivirati, kako doseči optimalni izkoristek potenciala sodelavcev s situacijskim načinom vodenja, spodbujanje timskega dela in še mnogo več. Trening je organiziran v obliki petih delavnic od meseca septembra do decembra.

Trening bomo predvidoma ponovno organizirali v letu 2006.

Letni razgovori

V Acroniju bomo v mesecu oktobru in novembru začeli z izvajanjem letnih razgovorov. Vodje razgovorov so se udeležili **3 sklopov treningov**: stili vodenja, komuniciranje in letni razgovori, za to, da bodo le-te tudi učinkovito vodili. Letos bodo letne razgovore vodili člani razširjenega posloводства s **sodelavci** iz vrst srednjega vodstvenega kadra – razen v primerih, kjer je organizacija služb specifična in se bo razgovor spustil še eno raven nižje.

V letu 2006 se bodo treningi usposabljanja za vodenje razgovorov nadaljevali na naivoju srednjega vodstvenega kadra.

Kaj sploh so letni razgovori si preberite v naslednjem članku.

Nataša Karo

LETNI RAZGOVORI V LUČI KONKURENČNEGA BOJA NA TRGU

Svet se hitro spreminja, tudi svet na delovnem mestu. Povečan tempo sprememb je zaznamoval zadnje desetletje, ne glede na to, na katerem delovnem mestu se nahajate.

Ko govorimo o karieri posameznika, je sprememba nekaj naravnega, nujnega in tudi zdravega. Naše večšine in sposobnosti se izboljšajo vsakokrat ko:

- se spopademo z novim izzivom,
- pridobimo zavedanje o svojem ravnanju, svojem
- razmišljanju, svojih željah in aspiracijah na delovnem mestu,
- se naučimo novih veščin.

V takih okoliščinah se sami počutimo bolj zadovoljne, prav tako pa je tudi naš prispevek k podjetju, v katerem delujemo, večji in bolj učinkovit.

KAJ JE PRAVZAPRAV RAZVOJ KARIERE

Razvoj kariere je

- proces ocenjevanja trenutnega položaja, ki ga ima posameznik na delovnem mestu, ter njegovih ključnih kompetenc,
- odločitev, kje želi biti in kje lahko pozitivno prispeva k uresničevanju vizije podjetja in
- proces izvajanja potrebnih korakov in sprememb, da do tja pride.

PREVZEMANJE ODGOVORNOSTI ZA SVOJO KARIERO

Ideja, da bi ljudje morali biti odgovorni za svojo kariero, je sorazmerno nova. V preteklosti so ljudje že zgodaj v življenju sprejeli odločitev o svoji karieri, poiskali delodajalca in potem ostali na tem delovnem mestu in v tem podjetju do konca svoje delovne dobe.

V zameno za lojalnost so ljudje dobivali razne bonitete npr. varnost delovnega mesta, vertikalno napredovanje, ki je prineslo jasno tudi večji zaslužek in na koncu zaslužen upokojevek.

Danes so tovrstne „pogodbe“ med delodajalcem in zaposlenim redke. Zakaj? Radikalne spremembe, ki so jih prinesle globalizacija, informacijska doba, nove napredne tehnologije in drugi momenti, so redefinirali pravila in postavili nove okvire sodelovanja med delodajalcem in zaposlenim. Te spremembe povzročajo, da so za konkurenčno pozicijo podjetja na trgu potrebne vedno boljše, nove, učinkovitejše kompetence zaposlenih.

Od zaposlenih to seveda zahteva, da ocenijo in razširjajo svoje kompetence in uporabljajo vedno bolj širok spekter veščin.

Ocena in razširjanje svojih kompetenc pa vedno zahteva ZAVEDANJE, ki ga mora posameznik opraviti o samem sebi in trenutni situaciji.

LETNI RAZGOVORI KOT ORODJE ZA VODENJE IN IZVAJANJE STRATEGIJE PODJETJA

Letni razgovor z zaposlenimi je eden od uveljavljenih načinov, ki spodbujajo, da zaposleni oceni svojo situacijo na delovnem mestu, prepozna svoje potenciale pa tudi pomanjkljivosti ter se z aktivnim pristopom premika proti položaju, ki mu predstavlja razvoj v njegovi karieri.

Letni razgovor pa ni samo orodje za učinkovito vodenje. Prav tako služi za bolj učinkovito povezavo med vizijo ter strategijo podjetja in usmerjanjem potencialov zaposlenih v smeri, ki podpira uresničevane zastavljene strategije. Prenos ciljev podjetja na vsakega posameznika v tem podjetju je vsekakor ključni moment, ki vpliva, da se podjetje premika v želeno smer. Znano je, da v podjetju, kjer ni jasnih ciljev, ljudje v ospredje postavljajo svoje cilje. Le-ti pa so lahko pomembno drugačni od ciljev, ki nas vodijo k uresničevanju zadane vizije.

KAJ JE POTREBNO, DA LETNI RAZGOVORI V PODJETJU ZAŽIVIMO

Na prvem mestu je pomembno upoštevati naravno človekovo težnjo, da na večjo spremembo odgovori z jasnim NE! Prvi ne še ne pomeni končni ne. Sprejemanje novosti je vedno v sorazmerju z razpravo, ki smo jo zagotovili tistim, ki morajo spremembe vmestiti v svoj nov način razmišljanja in ravnanja.

Pomembno je zagotoviti vse potrebno, da proces sprememb lahko steče:

- uspeh letnih razgovorov je v veliki meri odvisen od zavzetosti in podpore, ki jo letnim razgovorom zagotavlja vodstvo podjetja;
- opredeliti moramo jasno vizijo in cilj, kaj želimo z letimi razgovori doseči;
- zagotoviti moramo dovolj informacij, preko katerih si vodje kot tudi sodelavci lahko oblikujejo predstavo o svoji vlogi v letnem razgovoru in koristih, ki jim jo nudi;
- vodje je potrebno opremiti z veščinami in znanji, ki jih potrebujejo za učinkovito vodenje letnih razgovorov;
- pomembno je držati se pravila – Več je manj! Letne razgovore lahko nadgrajujemo v skladu z razvojem in potrebami podjetja in kulture v njem.

In ne nazadnje je pomembno tudi dejstvo, ki ga ponazarja star slovenski pregovor – Vaja dela mojstra! – in ga na duhovit način prikaže tudi naslednja zgodba:

Turist na Dunaju sreča klošarja in ga vpraša: "Kako se pride v Dunajsko filharmonijo?"

Klošar z resnim izrazom na obrazu pogleda turista in mu odgovori: "Z vajo, gospod, z vajo ...".

Mag. Marjana Laibacher Rogelj

Kje se »srečata« letni razgovor in načrt izobraževanja

V sklopu letnega razgovora se vodi in udeleženec dogovorita kakšen bo razvojni načrt udeleženca razgovora. Dogovorita

se o: področju dela kjer bi zaposleni rad razvijal svoje sposobnosti in kariero, kakšne so njegove želje po usposabljanju in izobraževanju. Učinkovitost izobraževanja je vselej odvisna tudi od pripravljenosti in motiviranosti učečega se posameznika. Če posameznika napotimo na izobraževanje, ki ni v skladu z njegovimi potrebami ali če ga napotimo na izobraževanje »pod pritiskom«, tvegamo nizko motiviranost in s tem posledično slabše rezultate izobraževanja in usposabljanja.

Toda, kadar imamo v vidu izboljšanje učinkovitosti na delovnem mestu, potem moramo upoštevati tudi pričakovanja in potrebe organizacije. Osebna pričakovanja na eni strani ter organizacijske potrebe na drugi strani so v sodobnih organizacijah stvar pogajanj in dogovorov med posameznikom ter organizacijo. Letni razgovor je eno izmed orodij, ki omogoča zaposlenim sodelovanje pri raziskovanju učnih potreb, postavljanju ciljev, raziskovanju virov, izbiri učne strategije in preverjanju uspešnosti zadanih ciljev. Na ta način zaposleni razvijejo občutek lastništva nad osebnim razvojnim izobraževalnim načrtom ter aktivno sodelujejo v procesu razvoja kariere.

Na letni razgovor se morata vodja in udeleženec razgovora dobro pripraviti, če ne dobimo situacijo na karikaturi.

Nataša Karo

NERJAVNA JEKLA - NOVE "LAHKE KOVINE" V AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI

Kljub materialom, kot so aluminij, pocinkana pločevina in ogljikova vlakna, se tudi nerjavna jekla uspešno uveljavljajo pri izdelavi novih avtomobilskih modelov.

Najprej se nam postavi vprašanje, zakaj bi nerjavna jekla imenovali »nov material«, saj so jih izumili pred skoraj devetdesetimi leti. Dejstvo je, da so se do danes nerjavna jekla uporabljala predvsem zaradi odlične korozijske odpornosti. Njihove mehanske lastnosti, razteznost in deformabilnost pa doslej še niso bile sistematično uporabljene pri načrtovanju in oblikovanju novih avtomobilskih modelov, predvsem v povezavi z zahtevami po vedno večji varnosti.

Naslednji pojem, ki potrebuje dodatno razlago, je ž'lahka kovina". Klasične lahke kovine so večinoma aluminijeve in magnezijeve zlitine, ki se uporabljajo kot ulitki. Nerjavno jeklo ima gostoto 7,9 g/cm³, kar je več od ostalih kovinskih materialov, ki se uporabljajo v avtomobilski industriji. Zaradi dobrih mehanskih lastnosti lahko dimenzije izdelkov iz nerjavnega jeka močno zmanjšamo. Take komponente imajo tanjše stene in so zato lažje od alternativnih konstrukcij iz klasičnih lahkih kovin.

Nerjavna jekla od bolj uveljavljenih konstrukcijskih materialov razlikuje zlasti večje utrjevanje s preoblikovanjem. Ko v materialu pride do hitre deformacije, na primer v primeru prometne nesreče, se avtomatično poveča njegova trdnost. Ta v primerjavi z začetno vrednostjo naraste tudi do štirikrat. Proces imenujemo deformacijsko utrjevanje. Drugega materiala s podobnimi lastnostmi ne poznamo. Komponente, ki so izpostavljene hudim obremenitvam v coni trka, so zato lahko narejene iz tanjšega materiala. Skupna teža je zato manjša, kar vpliva na porabo goriva.

Povzeto po: J. Kemppainen: A New "Light Metal" for the Automotive Industry

Alenka Kosmač

Izredno dobri polletni rezultati SIJ – Slovenske industrije jekla

Predsednica novega nadzornega sveta SIJ – Slovenska industrija jekla je Marija Zagožen

Novi nadzorni svet SIJ – Slovenska industrija jekla je v torek, 13. septembra, na prvi seji za predsednico izvolil Marijo Zagožen, za podpredsednika pa prof. dr. Franca Vodopivca.

Člani novega nadzornega sveta so sprejeli Poslovnik o delu nadzornega sveta ter poročilo o poslovanju družb skupine SIJ – Slovenska industrija jekla za obdobje od januarja do junija 2005.

Rezultati poslovanja prvega polletja letošnjega leta so v družbah skupine SIJ – Slovenska industrija jekla precej nad načrtovanimi za leto 2005 in nad doseženimi v prvem polletju lanskega leta.

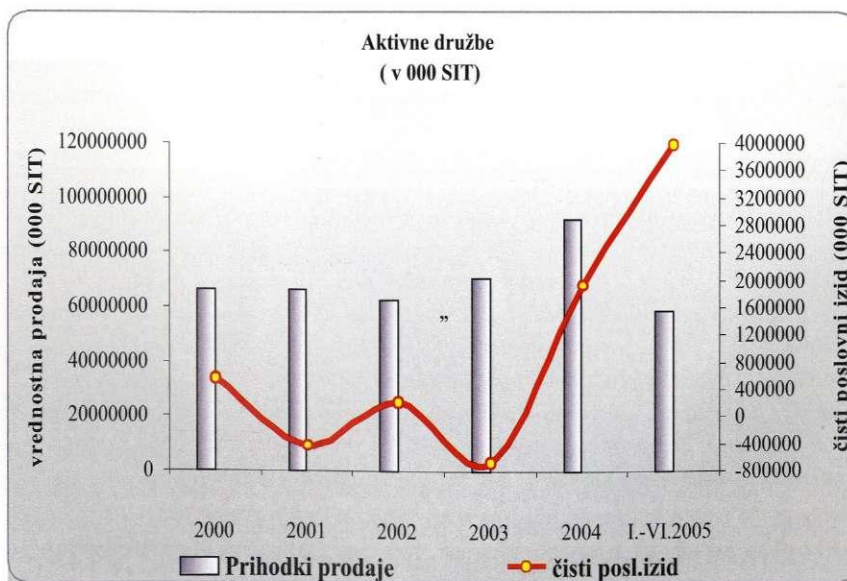
Vsi primerjani kazalci uspešnosti so v prvem polletju leta 2005 preseženi. V obeh metalurških družbah so odlili 226.715 ton jekla, kar je za 4,1 % več kot v enakem obdobju lani. Dosežena prodaja v vrednosti 58.762.021 tisoč tolarjev je za 33,5 % večja od dosežene v letu 2004. Ustvarjeni čisti dobiček v višini 3.983.530 tisoč tolarjev je presegel lanskega leta za 3.752.206 tisoč tolarjev. Doseženi kazalci poslovanja, kot na primer donosnost prodaje, se je izboljšala iz lanskega leta 0,5 % na 6,8 % v enakem obdobju letos; donosnost kapitala se je v prvem polletju letos ravno tako povečala, saj znaša 10,2 %, medtem ko je v prvem polletju lanskega leta znašala 0,7 %.

Odlični poslovni rezultati so rezultat tako ugodnih konjunkturalnih gibanj kot tudi kakovostnih premikov v poslovanju družb, ki so posledica agresivnejše tržne politike in ukrepov za racionalizacijo poslovanja na vseh ravneh poslovanja. To potrjujeta tudi kazalca ustvarjene prodaje na zaposlenega, ki je glede na preteklo leto porasla za 33,8 %, kot tudi dosežena dodana vrednost, ki znaša v povprečju

36.756 evrov na zaposlenega in je za 46 % višja od dosežene v enakem obdobju lani.

Do konca letošnjega leta ocenjujejo v družbah skupine SIJ – Slovenska industrija jekla doseči prodajo v višini 122 milijard tolarjev, kar bo nekaj več kot 22 % nad doseženo prodajo v letu 2004 in čisti poslovni izid, ki bo za trikrat presegel doseženega v lanskem letu.

Mag. Andreja Jernejčič

Nova varnostna služba

Čestitamo za najem nove varnostne službe. Predlagamo še dopolnitev imena na upravni stavbi (Delovno taborišče). Daleč smo prišli, da nas čuvajo »komandos!«. Morda pa delamo v zlatarni!

S 1.9.2005 smo zamenjali varnostno službo. Varnost Kranj d.d. je zamenjala varnostna služba 1 agent d.o.o.. Za zamenjavo varnostne službe smo se odločili zato, ker Varnost Kranj že dalj časa svojih storitev ni opravljala zadovoljivo, kar smo ugotavljali tudi skozi pogoste kraje materiala in surovin. Da bi storilcem stopili na prste, smo se povezali z detektivsko družbo in zaposleni ste najverjetneje seznanjeni, da so detektivi nekaterim našim biušim zaposlenim tudi dokazali kraje materiala, ki so se na škodo vseh nas dogajale več let. Logična posledica teh ugotovitev je bila zamenjava varnostne službe. Novi varnostniki bodo poskrbeli, da teh neljubih dogodkov ne bo več, obenem pa je poostren tudi nadzor nad vnašanjem in uživanjem alkohola ter ostalih nedovoljenih substanc. Vsi novi varnostniki imajo potrebne licence in so ustrezno usposobljeni. Kdor torej nima »masla za ušesi«, se nima kaj bati. Alkohol, mamila, spanje na delovnem mestu, kraje idr. pa so gotovo stvari, ki jih moramo skupaj obsoditi in jih preprečevati tudi v prihodnje. Sicer pa sem se sama nekajkrat zapeljala mimo vratarnice, in povem, da so »fantje« prijazni, vzgojeni, obenem pa svoje delo dobro opravljajo, saj so mi vsakič dobrodu predlagali avtomobil.

Petra Filipič Špiler

Direktorica za splošno kadrovske zadeve

Kdo odgovarja za materialno škodo?

Delavca hitro obdolžimo za materialno škodo, pa čeprav je bil material prodan. Za nevestno delo in nekomunikativnost je premeščen na drugo delovno mesto.

Kdo in kako pa odgovarja za neodgovorno delo in povzročeno materialno škodo zaradi zastojev in posledično velikega izpada proizvodnje. Tudi tandiši in slabi so še v »megli«.

Jeklarji

Anonimni avtor je navedel nekaj vprašanj z različnih področij, odgovorim pa lahko enotno. Prepričan sem, da z reakcijami na negativne pojave vedno znova in znova pošiljamo jasna sporočila o tem, kaj so v našem podjetju pozitivne in kaj so negativne vrednote. Pri tem so vsi zaposleni, ne glede na položaj ali spol, obravnavani enakopravno. Vsi pojavi, ki po veljavni zakonodaji veljajo kot sumi za kazniva dejanja, pa se obravnavajo v sodelovanju s policijo in pravosodnimi organi.

Vsekakor pa se bom z anonimnim avtorjem pogovoril in mu skušal pojasniti vsa odprta vprašanja, ko bo zaključil z bolovanjem. Ne zdi se mi korektno, da se stalno pod takšna in drugačna vprašanja podpisuje v imenu vseh zaposlenih v Jeklarni.

S Kanalec

Direktor PC VP

JESENIŠK

... je avtor članka davnega leta 1949 naslovil svoj prispevek v »Jeseniškem kovinarju« in širnemu bralstvu razgalil vsesplošno razmišljanje o tem, kakšna oblika mestnega prometa bi bila najprimernejša za Jesenice, ki so od Hrušice do Koroške Bele »predolga vas« za vsakodnevno večurno pešačenje na delo in z dela ter za opravke, kot so nakupovanje, kino, pevske vaje, razna predavanja in podpiranje šankov. Dolgotrajna hoja je povsem nekoristna, saj dodatno utruja delovnega človeka, ugotavlja v uvodniku.

Med ljudmi so najpogostejše krožile govorice o tramvaju, drugi so se ogrevali za trolejbus, tretji za avtobus. Težko je bilo izbrati, da bi bili vsi zadovoljni; vsaka od navedenih rešitev ima pač glede na lastnost, namen in okoliščine projekta tako dobro kot tudi slabo plat.

Pisec, ki je bil očitno navdušen nad člankom, ki ga je prebral v sedmi številki Elektrotehniškega vestnika iz leta 1948, je zato predstavil še četrto možnost. Potem, ko je na hitro opravil s tramvajem, trolejbusom in avtobusom, kot neprimernimi za Jesenice, je iz rokava potegnil nekakšen perpetuum mobile, ki ga je takrat baje razvijala tudi nam dobro znana in resna švicarska firma Oerlikon. Gre za tirno vozilo, kjer ima velika ploščata vrtavka (verjetno nekakšen vztrajnik) skupno os z asinhronim elektromotorjem. Vse skupaj je zaprto v ohišju napolnjenim z vodikom, kar zmanjšuje trenje in izboljša

OKALNI PROMET IN VRTAVKA

Živahen promet na avtobusnem postajališču med Kovačevo hišo in Kazino. O napajalnem stebričku za vrtavko pa ni ne duha ne sluha (junij 1961).

hlajenje. Na polnilni postaji priključijo napravo na električno omrežje in v nekaj minutah dobi vrtavka zadostno število obratov. Le ti se prenesejo na pogonski motor, ki postane generator, s pridobljeno energijo pa lahko 5 tonsko vozilo prevozi 15 km poti še preden pade frekvenca vrtavke s 3000 na 2000.

Cestno vozilo je seveda zaradi večjega trenja z vozno podlago malo trši oreh, a zamisli ni šlo pustiti vnemar. Izvedba vrtavčnega avtobusa bi namreč temeljila na večjem številu polnilnih postaj, kar se pri mestnem ali lokalnem prometu ponuja samo po sebi.

Pa si pogledjmo, kakšno »čudo« bi potemtakem Jeseničanom lahko prihranilo prekomerno obrabo čevljev. Za pogon vrtavčnega avtobusa sploh ne bi bil potreben kakšen poseben elektromotor pač pa navaden asinhroni z menjalnikom hitrosti. Že preprost izračun nam pokaže, da bi na primer vozilo s 40 potniki in v celoti težko kakšnih 8 ton s 500 kilogramsko vrtavko tudi v zahtevnejših pogojih prevozilo najmanj 5 km s hitrostjo 30 km/h, pri čemer ne bi potrošilo niti

polovico predhodno pridobljene energije. To seveda velja za vodoravno cestišče, pri klancih pa moremo računati na nekakšno izenačevanje moči. Njeno izgubo pri vožnji navkreber bi nadomestilo povečevanje obratov vrtavke ob zaviranju z le-to pri vožnji navzdol. Ker so postajališča na Jesenicah razmeroma gosta, bi bila stvar še preprostejša. Na relaciji med Hrušico in Koroško Belo bi bilo

potrebno napraviti le kakšnih 10 stebričkov z napajalnimi priključki na električno omrežje, kjer bi med običajnimi postanki zaradi potnikov v nekaj sekundah pridobili morebiti manjkajočo energijo. Vzdrževalni in vsi ostali stroški bi bili zanemarljivi. Vrtavka švicarske družbe ima jamstvo 3 leta, njeno trajanje pa je odvisno predvsem od kakovosti ležajev ...

Ni kaj – zanimiva ideja, ki pa je imela le navidezne sadove, pa še te previsoko v oblakih. Da bi dandanašnji svet poganjala takšna vrtavka, bi se morala fizika kar malo opoteči in se nasloniti predvsem na ljudi, kot sta na primer Jules Verne in Fran Milčinski, da bi bilo od tega kaj koristi. Žal nista dočakala časa, sicer bi nam prvi na to temo zagotovo postregel z napetim fantazijskim romanom, drugi pa bi svojim znanim zgodbam zanesljivo dodal vsaj še eno: »Butale so dobile častnega meščana«.

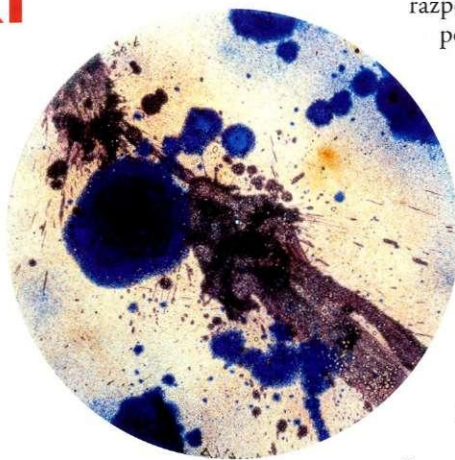
Po članku (malo) priredil in
zapisal Kovačič Zdravko
Fotografiji: Fototeka GM
Jesenice

Očitno so Jeseničani kmalu pozabili na vrtavko in se kot preostali svet odločili za dobri stari avtobus na klasičen pogon. Na fotografiji lahko vidimo imeniten vozní park Železarne Jesenice leta 1960.

AKADEMSKI SLIKAR ANDREJ JEMEC

Razstava barvnih stekel in grafik v
Kosovi graščini
Od 8. septembra do 28. oktobra 2005

V četrtek, 8. septembra 2005, je Gornjesavski muzej Jesenice odprl v galeriji Kosove graščine razstavo barvnih stekel in grafik akademskega slikarja Andreja Jemca. Slikar je bil rojen 29.11.1934 v Vižmarjih pri Ljubljani. Diplomiral je pri prof. Riku Debenjaku na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani leta 1958. Po diplomi se je študijsko izpopolnjeval v Parizu, v ateljeju J. Friedlaenderja in v Londonu. Svoja dela razstavlja doma in v tujini. Je dobitnik več nagrad. Živi v Ljubljani in na Breznici. Leta 1997 je Andrej Jemec razstavil v Kosovi graščini sitotiske, tokrat pa razstavlja barvna stekla, jedkanice in akvatinte.

Na odprtju je avtorjeva dela predstavil likovni kritik dr. Damir Globočnik, ki je hkrati avtor besedila v katalogu, ki je izšel ob razstavi. Ob tem je zapisal:

»Razstava obsega osemnajst del v steklu oz. barvnih stekel, ki jih je Jemec ustvaril v letih 2003 in 2004 in so predstavljena na posebnih svetlobnih podstavkih, ter šestnajst grafičnih del v tehniki jedkanice, akvatinte in suhe igle, ki so prav tako nastala v preteklih dveh letih. Barvna stekla okroglih ali četverkotnih oblik, ki so najpomembnejši segment ciklusa, poimenovanega "Žarenje svetlobe", nas spominjajo na vitraže. Če si je pri slikah, akvarelih in grafikah Jemec prizadeval doseči prividno razsvetljenost likovnega polja, je pri barvnih steklih nastopila konkretna žarilna intenziteta, ki jo omogoča svetloba, luč, ki skupaj z barvo in gesto sodi med najpomembnejše umetnikove podobotvorne elemente. Likovne podobe so zazvenele v prosojni belini poživljajočega žarenja svetlobe ...

Pri barvnih steklih nas nanašanje barvnega pigmenta spominja na Jemčeve grafične liste, izdelane v tehniki globokega tiska, ki so v izboru prav tako predstavljeni na razstavi (jedkanice in akvatinte, včasih kombinirane s suhoiglo). Pri grafikah, oblikovanih na pretanjenih razmerjih med žametnimi črninami in belino papirja, izstopata njihova risarska podstat in logično osmišljena slikarjeva gesta. Zaradi skrivnostne prostorske razsežnosti likovnih elementov in vibrirajoče svetlobe pri barvnih steklih pa je oblikovanje likovnega polja podobno tudi slikanju lazurnih akvarelov oziroma slikanju s pomočjo raznovrstnih "akcijskih" postopkov, ki so eden temeljev umetnikovega likovnega rokopisa: na primer nanašanje barve s čopičem ali z roko, barva je lahko tudi pocejena po platnu, iztisnjena neposredno iz tube, likovnik je poteze lahko vpraskal v barvno površino ...

Tudi pri barvnih steklih je struktura likovnega polja včasih lahko podrejena na videz nenačrtnemu, v resnici pa notranje usklajenemu načinu razmeščanja potez, krhkega pigmenta, barvnih steklenih ploščic, drobnih mehurčkov zraka in drugih likovnih intervencij. Nenazadnje je slikanje lahko tudi užitek, toda Jemčev likovni pristop je v enaki meri čuten kot racionalen, podrejen razumskemu urejanju in intuitivnim impulzom, ki so podobno kot pri glasbeni melodiji spodbudili

dinamično prosojno barvito potezo in ritmično razporejene likovne akcente. Po zaslugi postopnega slikanja na več slojev stekla, ki so se spojili med seboj in rahlo ukrivili med postopkom žganja, je imaterialen Jemčev likovni svet vtisnjen v stekleno tkivo, v katerem utripa v barvni in svetlobni harmoniji ...«

V glasbenem programu sta sodelovala flavtistka Barbara Knap in saksofonist Andrej Knap. Po nagovoru direktorice Gornjesavskega muzeja Jesenice Irene Lačen Benedičič, je razstavo slovesno odprl župan občine Jesenice Boris Bregant.

Razstava bo odprta do 28. oktobra 2005 od torika do petka med 10. in 12. ter 16. in 18. uro.

Tone Konobelj

ZGODOVINA ŽELEZARSTVA V NEMŠKEM IN ITALIJANSKEM JEZIKU

V septembru smo muzealci predstavili svoje zbirke in zanimivosti na posvetu o domoznanstvu z naslovom **Ljubo doma, ki sta ga organizirala Osrednja knjižnica Kranj in Gorenjski muzej**

Med novosti in zanimivosti s področja železarske zbirke sodi zagotovo izid zgoščenke o zgodovini železarstva in rudarstva v nemškem in italijanskem jeziku. Doslej smo že predstavili omenjeno tematiko v slovenskem in angleškem jeziku. Priprave, organizacijo in prevode smo izdelali že zgodaj spomladi. V filmski predstavitvi zgodovine železarstva smo predstavili zgodovinska obdobja do leta 1000, srednji vek od 10. do 15. stoletja, fužinarstvo od leta 1500 do leta 1869, dobo industrializacije od leta 1869 do leta 1914, nemirno obdobje od leta 1914 do leta 1945, razcvet železarstva od leta 1945 do leta 1992 in ohranjanje dediščine od leta 1992 naprej.

Tako je v filmu predstavljeno tudi delovanje jeseniške jeklarne - družbe ACRONI.

Prevoda v italijanski in nemški jezik je pripravilo podjetje Evropa Bled, bralec italijanskega besedila je gledališki igralec, član Slovenskega narodnega gledališča v Trstu, Janko Petrovec. Nemško besedilo pa je pregledal in prebral Andrej Mohar, tonski mojster na ORF - avstrijski radioteleviziji.

Produkcija filma je nastala v podjetju Videofon d.o.o. z Blejske Dobrave, producent in založnik prevoda pa je Gornjesavski muzej Jesenice.

Prepričani smo, da bo naša novost zagotovo pritegnila pozornost obiskovalcev, železarjev, Jeseničanov in drugih. Zgoščenke so na voljo v naših muzejskih zbirkah in v Turistično informativnem centru (TIC) na Jesenicah.

Nasvidenje v zbirkah našega muzeja!

Irena Lačen Benedičič,

Izbrali smo

Beseda o izboru

Na letošnji natečaj je prispelo kar precejšnje število fotografij. V nasprotju z lanskim izborom, ko je bil vsak avtor zastopan z vsaj enim delom, smo se letos določili, da za razstavo izberemo samo najboljše fotografije. Ker je bilo na voljo precejšnje število fotografij sem se odločil za pestro zastopanost vse motivike. Na fotografijah tako najdemo pokrajino, floro, favno, bližinske posnetke – makro fotografijo, zabavne fotografije idr. Tudi zimske in ledeniške fotografije so se znašle med njimi. Po navedbah avtorja, da so »z zimskih počitnic« smo jih tudi uvrstili v izbor.

Vseeno pa je prevladovalo merilo kakovosti. Pri izboru sem upošteval nekatere zakonitosti, t.j. da so fotografije ustrezne kompozicije, da so barve nasičene in realne, da je fotografija tehnično dovršena, t.j. da predmeti ne »bežijo« iz fotografije, da na fotografijah ni »neustrezne krame in odvečnih žic« ipd. To opozorilo velja, da bodo v prihodnje avtorji bolj pozorni pri izbiri posnetka, pa čeprav fotografije pristanejo samo v družinskih albumih ali na diskih računalnikov. Večjo pozornost naj namenijo tudi svetlobam. Najlepše fotografije se ponavadi naredijo ob jutranjih in popoldanskih oz. večernih svetlobah. Pa še eno pravilo: sonce naj bo za hrbtom ali vsaj od strani! Razen seveda pri sončnih zahodih, kjer pa se kaže pomanjkljivost digitalne tehnike, saj je opaziti razne odboje od senzorjev in leč in podobn nezaželene efekte. Razni dodatki, ki se lahko uporabijo pri boljših digitalnih fotoaparatih, kot so sončna zaslonka, polarizacijski filter ipd., pa tudi niso odveč. Toliko na kratko, kaj več pa me lahko tudi vprašate.

Jani Novak

1. nagrada: V napadu (Bogdan Bricelj)

2. nagrada: Jalovec je lep v vseh letnih časih (Franc Pogačar)

3. nagrada: V pesku (Slavica Indjic)

najboljše fotografije

In še nekaj statistike:

Na začetku je kazalo, da z razstavo ne bo nič, saj je v celem juliju prispelo na naš naslov le nekaj fotografij. Zato pa smo bili toliko bolj presenečeni zadnje dni razpisa. Pa pojdimo k številkam.

Na natečaju je sodelovalo 26 avtorjev, ki so skupaj poslali 194 fotografij. V ožji izbor se je uvrstilo 17 avtorjev z 39 fotografijami, ki jih lahko pogledate na naslednjih straneh. Prvo nagrado smo podelili za fotografijo »V napadu«, avtorju Bogdanu Briclju. Drugo nagrado prejme Franc Pogačar za fotografijo »Jalovec je lep v vseh letnih časih«, tretjo pa Slavica Indjič za fotografijo »V pesku«. Izbrali smo tudi fotografijo za naslovnico tokratnih Novic - »Planika v objemu gora« (Franc Pogačar).

Izbrane fotografije bomo v mesecu oktobru razstavili v prostorih upravne stavbe ACRONI. Na odprtju bomo podelili nagrade za najboljše fotografije. Vabimo pa tudi bralce Novic, da izberejo fotografijo po svojem okusu in nam to sporočijo do 11. oktobra 2005. Nagrado bo dobil tudi avtor fotografije, ki jo bo izbralo »občinstvo«.

Ker Novice izidejo zadnje dni v mesecu, ta trenutek še ne moremo napisati točnega datuma odprtja razstave, vsekakor pa vas bomo pravočasno obvestili po elektronski pošti in oglasnih deskah.

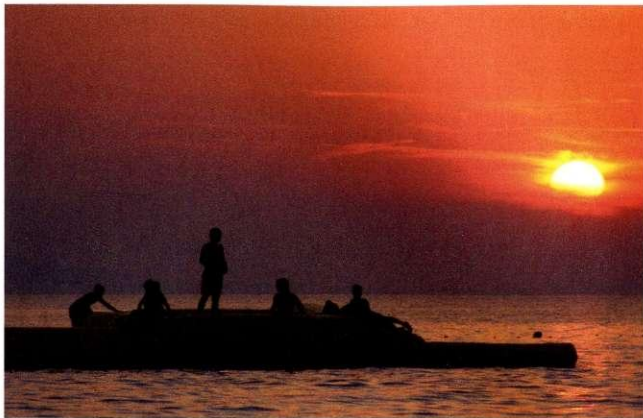
Vabljeni!

L.M.

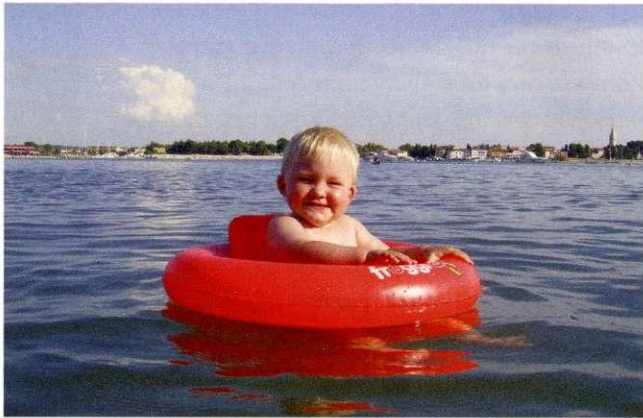
**Izbrali smo
najboljše
fotografije**

Še malo, pa bo (Aleš Robič)

Igra (Aljoša Vister)

Morje (Barbara Obid)

Gaja (Blaž Lahajnar)

Metuljček (Bogdan Bricelj)

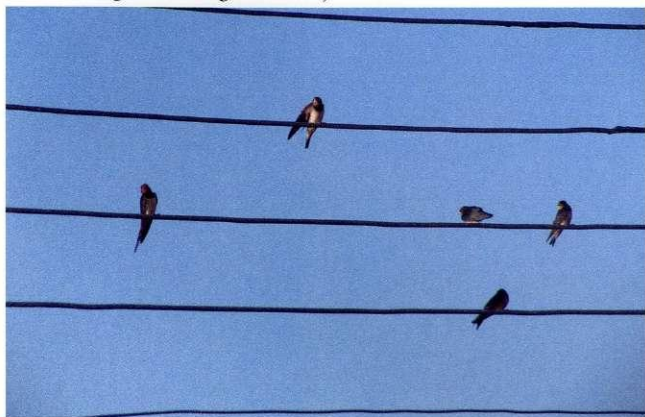

Okusni lešniki ((Bogdan Bricelj)

Otoček v ogledalu (Bogdan Bricelj)

Po glasbeni šoli (Bogdan Bricelj)

Pošast (Bogdan Bricelj)

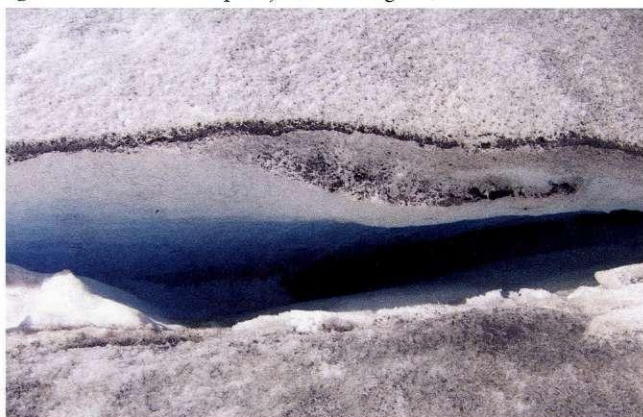
Jez Maltall (Branko Kmet)

Grossglockner v jutranjem soncu (Franc Pogačar)

Igra vode in ledu sredi poletja (Franc Pogačar)

Ledeniška razpoka brez dna (Franc Pogačar)

Sonce v dlaneh (Franc Pogačar)

OIJA 2 (Jani Novak)

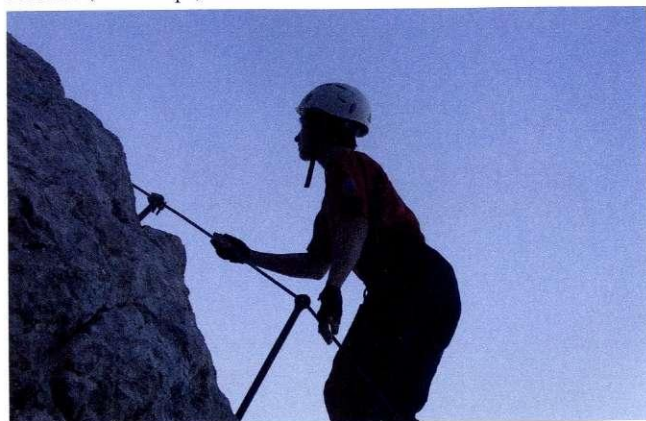
Toscana 3 (Jani Novak)

Deklica (Rado Repe)

Toscana 4 (Jani Novak)

Po slovenski na Mangrt (Rupert Cundric)

Praznik na Golici (Miro Savič)

Triglav (Rupert Cundric)

Ob obali (Miro Savič)

Rakovica (Nuša Komic)

Kranjska lilija (Rupret Cundric)

Kje pa si bila na dopustu,
da si tako črna? (Sead Catak)

Rožica (Sead Čatak)

Cvetje in kamen (Tatjana Muhič)

Modra laguna (Stane Jakelj)

Nin (Tatjana Muhič)

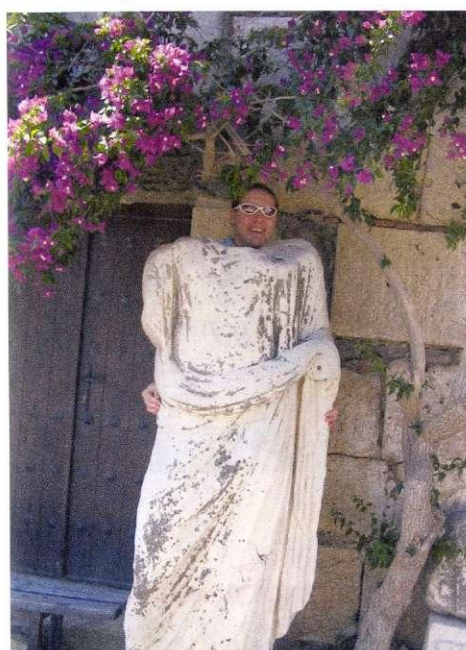
Burja (Tatjana Muhič)

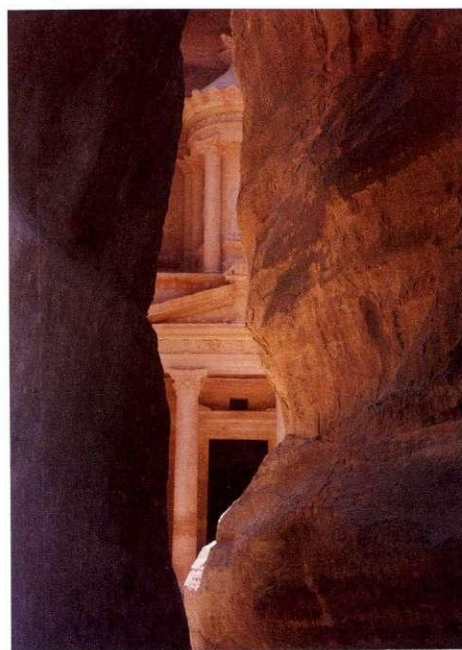
Raziskovalec (Marjan Trstenjak)

Izbrali smo najboljše fotografije

Posodim ti glavo (Branko Kmet)

Tempelj Petra (Marjan Trstenjak)

Oija 1 (Jani Novak)

kambodža

DEŽELA KMEROV

Najbrž se je že marsikdo od vas vprašal, če smo se zmotili, ko smo na koncu zadnjega Mirovega prispevka napisali »se nadaljuje«. Nismo! Le Miro si je vzel malo počitnic za nove dogodivščine ter priprave za potovanje v naslednjem letu. Cilja vam še ne bomo izdali, da bo branje v Novicah potem bolj zanimivo. Za ta čas pa nadaljevanje poti po Aziji.

Kambodža leži v Indokini med Laosom (sever), Vietnamom (vzhod) in Tajsko (zahod). Meri 181.055 kvadratnih kilometrov in je devetkrat večja od Slovenije. Prevladujejo nižine. Nekaj gora je le na severovzhodu in jugozahodu. Najvišja gora v pogorju Cardamon je Aotal (1771 m). Pet odstotkov površine je vodne, bogate z ribami (porečje Mekonga, jezero Tonle Soap). Ima dobrih 13 milijonov prebivalcev. 90 odstotkov je Kmerov, večina od njih so budisti. Več kot polovica prebivalcev je mlajših od dvajset let, povprečna življenjska doba traja malo čez petdeset let. Okoli dvajset odstotkov otrok umre mlajših od pet let. Država se s slabimi 200 dolarji letnega dohodka na prebivalca uvršča med najrevnejše na svetu. Glavni pridelek je riž, ki je poleg kavčuka največji izvozni artikel. Največji vzpon kulture in civilizacije se je dogajal med 6. in 13. stoletjem ter je vplival na celotno civilizacijo v Indokini. Še posebej burna je novejša zgodovina, predvsem vladavina rdečih Kmerov, ki je zahtevala skoraj tri milijone življenj. Danes je Kambodža ljudska republika pod predsedstvom sina legendarnega kamboškega voditelja Sihanuka.

Po petih urah vožnje iz Bangkoka sem s skupino popotnikov prispel na mejni prehod Poi Pet na Tajsko-Kamboški meji. Avtobus smo zamenjali za nekakšen minibus kitajske izdelave, ki je bil že dodobra napolnjen z vzglavniki, verjetno namenjenimi hotelom v mestu Siem Reap, kamor je pot vodila tudi mene. Kljub nejevolji na začetku, so se vzglavniki kasneje izkazali kot nekakšni blažilci udarcev, kajti osem ur sem se vozil po do sedaj najslabši cesti v mojem življenju. Nekaj se jih je tudi predrlo in perje je napolnilo avtobus. Šofer se je samo prijemal za glavo. Kasneje sem izvedel, da oblast cest ne popravi zato, da večina turistov v Siem Reap pripotuje z letali, po cesti pa le najbolj trpežni. Ura je kazala že skoraj polnoč, ko je avtobus končno prispel na cilj. Mesto je bilo razsvetljeno. Imel sem občutek, kot bi prišel v kakšno evropsko prestolnico. Siem Reap je poznan po zelo starih templjih, imenovanih Angkor, ki spadajo med osem svetovnih čudes. Leta 1992 je UNESCO ta predel razglasil kot zgodovinsko dediščino in od takrat je pod njegovo zaščito. Dnevna vstopnina je 20 ameriških dolarjev, tridnevna 40 in tedenska 60. Za Angkor je pred desetimi leti vedel le malokdo, danes pa ga dnevno obišče

Mejni prehod Poi Pet.

Angkor Watt.

Tempelj Bayon.

Na tržnici.

tudi do trideset tisoč turistov. Predstavljal sem si, kakšna gneča je to. Kupil sem dnevno karto ter moped za 8 dolarjev. Navsezgodaj sem se odpeljal, saj ne smeš zamuditi sončnega vzhoda na najbolj svetem templju Angkor Watu, posvečenemu hindujskemu bogu Višnu. Restavrirali so ga trideset let in je svetovno znan zaradi svoje lepote in mogočnosti. Zbrala se je nepregledna množica turistov s celega sveta. Največ je bilo Japoncev in Kitajcev. Fotografski aparati so »škljocali« do onemoglosti. Kmalu po sončnem vzhodu je večina turistov odšla. Šele takrat sem začutil tisti značilni azijski mir in spokoj ter se zavedel veličine, ki me je obdajala. Najbolj me je navdušil tempelj Ta Prohm, znan po tem, da je delno poraščen z bujnimi drevesi. Čudovit je tudi Angkor Thom, obzidano kraljevo mesto na površini desetih kvadratnih metrov, zgrajeno pod vodstvom kralja Jayvarmana VII., ki je vladal od leta 1181 do 1201. V

Tempelj Ta Prohm.

templja Phnom Bekheng. Zopet nepregledna množica ljudi. Zanimivo je, da na hrib ne vodi nobena urejena pot, le po levi strani so na njegovo teme nosili sloni debelušne Američane. Na vrhu sem spoznal nekaj prijetnih menihov in dve dokaj premožni družini -lastnici kar nekaj hotelov-, ki sta me zvečer povabili na večerjo na njihov dom. Z vrha se je odpiral čudovit pogled na daljno okolico in na Angkor Wet v zahajajočem soncu.

Naslednje jutro je že zelo zgodaj avto krožil po mestu in pobiral potnike. Odpeljali smo se do vasi, kjer smo se vkrcali na manjši ekspresni čoln. Odpeljal nas je na spektakularno vožnjo po reki Stung Sangker. Zaradi nizkega vodostaja smo bili prikrajšani za užitke. Reka se občasno zelo zoži in je izredno vijugasta. Krmar je moral večkrat zmanjšati hitrost, pomočnika pa sta mu pomagala usmerjati čoln z dolgima koloma. Večkrat smo se ustavili in lokalni potniki so izstopali in vstopali. Ob bregovih reke je veliko vasi, katerih prebivalci se preživljajo v glavnem z ribolovom. Z bregov so nam mahali otroci in nas pozdravljali »Hello! Hello!«. Pozno popoldne sem prispel v Battambang – s štirinajst tisoč prebivalci drugo največje mesto.

Se nadaljuje

Miro Koder

Deklica.

Družina.

središču mesta se nahajajo čudoviti spomeniki, kot na primer Bayon – budistični tempelj, kjer je v 84 kamnitih stolpov vklesanih več kot dvesto glav.

Vročina se je stopnjevala. Proti popoldnevu je v senci dosegla 40 stopinj Celzija. Prilegel se je počitek v senci košatih dreves.

Celotno območje Angkor se razprostira na 310 kvadratnih kilometrih. Na njem je več kot tisoč templjev. V zadnjih dveh desetletjih vojn je bilo veliko umetnin uničenih in ukradenih, predvsem med vladavino Rdečih Kmerov. Poznano je, da je bila cena Angkorskega obdelanega kamna enaka ceni kilograma zlata. Ropanje se kljub zaščiti nadaljuje. Vse območje je bilo minirano in nekateri predeli so še zaprti za obiskovalce. Cel kompleks je bil zaprt za turiste celih 23 let. Odprli so ga šele oktobra 1991. Srečal sem Nemca, ki mi je povedal, da so bili takrat na tem območju le trije turisti.

Dan se je začel s sončnim vzhodom in zaključil z zahodom na vrhu hriba, na katerem so ruševine

ž e l e z a r j i NA VRTAŠKEM VRHU

Mojstrana, najbolj planinska vas v Sloveniji, leži ob izteku Triglavске Bistrice v reko Savo. Naselje je nastalo v 14. stoletju v zvezi s fužinarstvom in rudarstvom. Pred vojno pa je v vasi obratovala tudi cementarna, na katero spominja vrsta razpadajočih stebrov tovarne ob cesti v Vrata. Iz Mojstrane vodijo tri čudovite alpske doline v samo osrčje Julijskih Alp. Dolina Krma nudi

Spodnji slap Peričnik.

Začetek pohoda.

planincem najlažji dostop na Triglav, dolina Kot očara obiskovalce s svojo samoto in tišino, dolina Vrat pa nas preseneti z mogočno Triglavsko severno steno. Sredi doline Vrat je znameniti slap Peričnik, nad njim pa se dviga Vrtaška planina, ki je s svojo bogato floro in fauno eden najlepših predelov Triglavskega narodnega parka.

Ta predel je bil cilj 108. pohoda slovenskih železarjev v organizaciji planinskih vodnikov z Jesenic. Zbor pohodnikov je bil v soboto, 3. septembra 2005, pred trgovino v

Mojstrani. Nato smo se peš podali po cesti, ki pelje v dolino Vrat do prvega klanca blizu roba vasi. Tam smo cesto zapustili in zavili desno navzgor po markirani stezi, ki nas je peljala mimo razglednega Grančiča. Strmina je bila huda, vendar je bil trud kmalu poplačan z lepim razgledom na venec gora, ki obkrožajo dolino Vrat. Ko pa se je svet nekoliko izravnal, smo kmalu stopili na začetek Vrtaške planine in takoj zavili na desno ter po brezpotju dosegli širok greben, po katerem smo v pol ure osvojili Vrtaški vrh, visok 1898 m. Za celotno pot smo porabili tri ure

Pogled z vrha na Sleme in Kukovo špico.

hoje, nagrada pa so bili lepi razgledi na Gornjesavsko dolino, Kepo, pečine Borovja, Vrtaško Sleme, Kukovo špico ter na drugi stani dolino Vrat z Triglavom in njegovimi sosedi. Po kratkem počitku in malici smo se spustili skozi ruševje do travnate ravnice Njivice in nadaljevali pot do Vrtaške planine. Na planini smo se ustavili pri pastirski koči, ki stoji na višini 1457 m, in si malo oddahnili pred spustom preko Domin v dolino. Po eni uri prijetne hoje po gozdu smo prispeli do zgornjega slapa Peričnik. Slap Peričnik ni naš najvišji, je pa gotovo eden naših najlepših slapov. Govorimo lahko o dveh slapovih, 16 m visokem zgornjem in 52 m visokem spodnjem Peričniku. Slap je po nečem svetovna znamenitost, saj se lahko med milijoni kapljic, ki polzijo po steni,

Na Vrtaški planini.

katere spada cerkev sv. Klementa iz 11. stoletja, ki je dobila končno podobo leta 1640. V cerkvi naj bi prenočevala brata sv. Ciril in Metod, ko sta nesla

gostilne, znane po svoji gostoljubnosti. Gosti so lahko najemali gorske vodiče, eden najbolj znanih je bil tudi Julius Kugy. V tistem času pa so nastale tudi lepe freske sv. Florjana, Višarske Marije in Mihaela, ki dajejo hiši poseben čar in vrednost še danes. Za planince pa je zanimiv tudi ogled planinskega muzeja. Organizacijski odbor se vsem, ki ste pomagali pri izvedbi pohoda, iskreno zahvaljuje. Posebna zahvala gre tudi planinskim vodnikom in članom GRS Mojstrana, ki so poskrbeli za strokovno vodenje in za zagotavljanje varnosti pohodnikov. Seveda hvala tudi donatorjem, ki so nam po finančni plati priskočili na pomoč, to so družba ACRONI, Sindikat družbe ACRONI Neodvisnost, IDT Jesenice, Timing Mojstrana, Niro Steel Jesenice, Salesianer Miettex Škofja Loka, Esotech Velenje in Venles Jesenice.

To je bil zadnji pohod slovenskih železarjev v letu 2005, pridružite se nam v naslednjem letu. Veselo bo!

Tone Kelbl

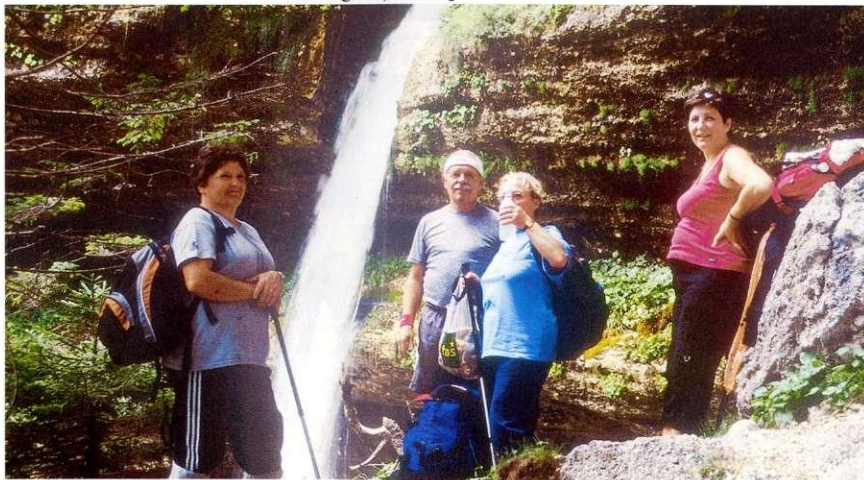
Pogled z vrha na dolino Vrat in venec vrhov.

prebijemo in pridemo okoli slapa. Po ogledu obeh slapov smo se spustili do Koče pri Peričniku, ki pa je bila žal zaprta. Kljub temu smo se po naporni poti odžejali, za kar so poskrbeli organizatorji pohoda.

Sledil je prevoz z avtobusi do okrepčevalnice Kot v Mojstrani, kjer je bil zaključek pohoda. Poskrbljeno je bilo za toplo malico, za ples sta igrala Jaka in Vesna, za spomin pa je vsak pohodnik dobil majico. Prijetno druženje pa je žal prekinil dež, kljub temu pa se je večina pohodnikov zadovoljna vrnila domov in obljubila, da se še kdaj srečamo v Mojstrani. Saj vas Mojstrana ponuja na ogled še nekatere druge znamenitosti, med

kosti sv. Klementa papežu v Rim. Zanimiva je tudi Šmercova hiša, ki jo je zgradil Bavarec Šmerc in je bila del

Pri zgornjem slapu Peričniku.

HOKEJSKA SEZONA SE JE ZAČELA

Za hokejisti HK ACRONI je težko pripravljalno obdobje. Po lanski izjemni sezoni je strokovno vodstvo ekipe ocenilo, da je potrebno v tem začetnem obdobju ekipi ob težkih treningih omogočiti tudi večje število težkih tekem. Za ekipo je kar dvanajst pripravljalnih tekem, večina od njih pa je bila odigrana z nasprotniki, ki gojijo hiter hokej, veliko mero ostrine, skratka hokej, ki se igra v vrhunskih ligah Evrope. Posebno turneja na Češkem je bila zato izjemno koristna šola.

ACRONI

Že 24. septembra se začne tekmovanje v Mednarodni hokejski ligi (IHL). Ob lanskih udeleženkah lige je letos nova ekipa Ujpest Torna iz Budimpešte, ki ima že v prvi sezoni nastopanja v IHL velike cilje, kajti v glavnem mestu Madžarske si zelo želijo kakovostnega hokeja, zato je tudi finančni vložek v to ekipo velik. Alba Volan je že po tradiciji izjemno kakovostna ekipa, Dunaffer pa je po začetnih težavah s pokrovitelji tik pred tekmovanjem tudi uspel sestaviti konkurenčno ekipo. Olimpija iz Ljubljane je že sedaj, ko v ekipi še ni tujcev, zelo kakovostna ekipa, tako da bo po prihodu tujcev prav gotovo izjemno močna. Zaloška Slavija je tokrat kar majhna neznanka. V pripravljalnem obdobju je odigrala le nekaj tekem, vendar pa v Zalogu prav gotovo razmišljajo o tujih okrepitvah. In ker imajo pravico do kar šestih, bo posebej v drugem delu lige prav gotovo zelo močna. Zagrebški Medveščak se vsako leto trudi sestaviti dobro ekipo, nevaren pa bo predvsem v Zagrebu, kjer je zanimanje za hokej kar veliko.

V IHL se v rednem delu igra štirikrožno (dvakrat doma, dvakrat

v gosteh). Na tekmah ni neodločenega rezultata (v primeru neodločenega izida v rednem delu, je 5-minutni podaljšek do zlatega gola; če tudi tega ni, zmagovalca odločijo kazenski strelji). Tekmovanje se bo zaključilo tako kot lansko leto s četrtfinalom, polfinalom in finalom. Novo je le to, da se v razigravanju igra na dve zmagi (bolje uvrščena ekipa iz rednega dela igra prvi dve tekmi doma, morebitno tretjo pa v gosteh). Skratka IHL bo letos še bolj zanimiva in izenačena. Zmagovalec bo znan v začetku februarja 06. Opozorimo naj še, da se državno prvenstvo prav tako začne že konec tega meseca. Vse tri ekipe, ki nastopajo v IHL, bodo vzporedno igrale dvokrožno tudi z ekipami, ki bodo sicer nastopale v DP in sicer: Alfa Vevče, Maribor, HS Olimpija (mlado moštvo), Triglav in HIT Casino Kranjska Gora. Naštete ekipe pa bodo v boju za vstop med štiri najboljše za zaključek DP igrale še z Zagrebom in Mladostjo. Tudi te tekme se jim bodo štejele za končno uvrstitev. Vsekakor nekoliko zapleten način letošnjega DP, vendar pa bodo ekipe tako imenovanega »spodnjega doma« imele približno enako število tekem kot najboljše tri slovenske ekipe, kar je vsekakor dobrodošlo.

Še nekaj o igralski zasedbi jeseniške ekipe. Za ACRONI Jesenice bodo letos igrali: vratarji Gaber Glavič, Robert Kristan in Aleš Petrovičič (tretji vratar, ki bo posojen HIT-u), branilci bodo Borut Vukčević, Aleš Kranjc, Miha Rebolj, Mitja Sotlar, David Mlinarec, Blaž Klinar, Jurij Goličič in novinec Damjan Dervarič. V napadu pa bodo jeseniške barve branili:

Toni Tišlar, Dejan Varl, Boris Pretnar, Anže Terlikar, Tomi Hafner, Aleš Remar, Marjan Manfreda, Gregor Polončič, Luka Žagar, Peter Rožič David Rodman in Miha Bremec. Tomaž Razingar ostaja prav tako na Jesenicah vsaj še do 15. decembra. Marcel Rodman je v času nastajanja teh vrstic še na preizkušnji pri Salzburgu v Avstriji, ki letos sestavlja moštvo za naskok na naslov avstrijskega prvaka. Če bo uspel v hudi konkurenci zagotoviti si eno od vodilnih mest v Salzburgu, se bo v ACRONI vrnil tik pred zaključkom letošnjega državnega prvenstva, če pa mu angažma v Avstriji ne bi uspel, se zanesljivo vrača v našo ekipo. Strokovno vodstvo ostaja nespremenjeno. Glavni trener Roman Pristov, pomočnik Aleš Sodja, strokovni svetovalec Franta Viborny in vodja ekipe Brane Jeršin.

Skratka, ekipa je dovolj kakovostna, da so cilji upravičeno visoki. Zavedamo pa se, da je vrh lažje osvojiti, kot pa ubraniti.

Želimo si, da bi dragi bralci prišli čim večkrat na naše tekme!

Branko Jeršin

ACRONI

Program tekem od konca septembra do konca oktobra:

24.09.	SLAVIJA : ACRONI (v Zalogu 1. kolo IHL)
28.09.	ACRONI : MEDVEŠČAK (Jesenice ob 18.00. 2. kolo IHL)
30.09.	DAC : ACRONI (v Dunaujvaros 3. kolo IHL)
03.10.	HS Olimpija (mladi) : ACRONI (1. tekma DP)
07.10.	ACRONI : OLIMPIJA (Jesenice ob 18.00. 4. kolo IHL)
09.10.	ALBA : ACRONI (v Sekesfehervaru 5. kolo IHL)
11.10.	ACRONI : UJPE BUDIMPEŠTA (na Jesenicah ob 18.00- 6. kolo IHL)
14.10.	ACRONI : SLAVIJA (na Jesenicah ob 18.00, 7. kolo IHL)
16.10.	ACRONI : ALFA Vevče (na Jesenicah ob 18.00. 2. tekma DP)
19.10.	MEDVEŠČAK : ACRONI (v Zagrebu 8. kolo IHL)
21.10.	ACRONI : DAC (na Jesenicah ob 18.00. 9. kolo IHL)
25.10.	HIT Kranjska Gora : ACRONI (na Jesenicah ob 18.00. 3. tekma DP)
28.10.	OLIMPIJA : ACRONI (v Ljubljani. 10. kolo IHL)
30.10.	ACRONI : ALBA (na Jesenicah ob 18.00. 11. kolo IHL)
31.10.	MARIBOR : ACRONI (v Mariboru. 4. tekma DP)

Kegljanje - rekreacija in sprostitvev

Zavod za šport Jesenice ima v športnem parku Podmežakla tudi štiristezno kegljišče. Na njem tekmujejo jeseniški in kranjskogorski kegljači. Tokrat pa bi vas radi spomnili na kegljanje kot možnost rekreacije. Kegljanje je šport, ki je primeren tako za ženske kot moške. Preden stopite na steze je pomembno, da se tako kot pri vsaki rekreaciji, dobro ogrejete - predvsem roke, ramenski obroč, križ in noge (še posebej stegenske mišice). Začetnikom priporočam, da začno s šestdesetimi lučaji (pol ure). Že po dveh ali treh kegljanjih pa lahko preidejo tudi na uro ali več kegljanja.

Kdaj je kegljišče prosto, lahko izveste iz tedenskega urnika, objavljenega na spletni strani Zavoda za šport Jesenice, oziroma iz urnika na kegljišču samem. Možne so tudi informacije na **GSM 041 676 554**. Za organizirane skupine pa se lahko dogovorimo tudi za stalne termine.

Torej pokličite nas in se razgibajte tudi na kegljišču.

B. Jeršin

Je rekla soseda sosedi:

"Ti, kmalu boš imela rojstni dan. Veš kaj ti bom kupila?

"Nimam pojma, kaj?"

"Zavese."

"Zavese?? Zakaj pa zavese?"

"Zato, da ne bom gledala, kako se z možem naga lovita po stanovanju!"

Druga malo pomisli in pravi:

"Saj imaš tudi ti kmalu za mano rojstni dan. Tudi jaz vem, kaj ti bom kupila. O*č*ala!"

"O*č*ala!!? Zakaj pa?"

"Zato ker tisto ni moj mož, ampak tvoj."

Izjava leta:

"Začel sem z dieto, nehal sem kaditi in piti, omejil sem sex, zacel sem se ukvarjati tudi s športom.

V 14 dneh sem izgubil dva tedna!"

KRAJEVNA SKUPNOST

Leto je naokoli in v krajevni skupnosti so se zopet na praznične dni zvrstile mnoge prireditve.

V razstavnem prostoru Viktorja Gregorača je postavil na ogled fotografije Janez Pipan, odprtje razstave pa je glasbeno popestrila mezzosopranistka Monika Bohinec

Gasilke in gasilci PGD Koroška Bela in PGD Javorniški Rovt so pogasili »požar« na RC Kres.

SLOVENSKI JAVORNIK – KOROŠKA BELA JE PRAZNOVALA

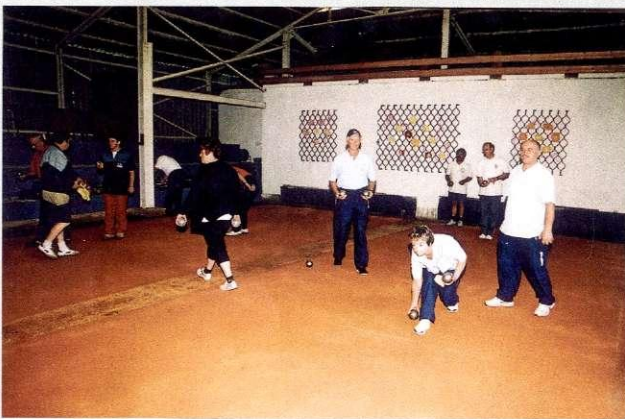
Na srečanju krajanov, starih 80 in več let, so prisotni prisluhnili ubranemu petju ženskega pevskega zbora DU Javornik – Koroška Bela in nastopu folklorne skupine DU.

V prostorih Kulturnega doma na Koroški Beli so si krajani lahko ogledali zanimivo slikarsko razstavo avtorice Vide Soklič.

Zaradi slabega vremena je spominska svečanost v parku talcev odpadla – predstavnika kraja pa sta kljub temu k spomeniku položila venec.

Za zaključek praznovanja se je med seboj pomerilo 8 balinarskih ekip z vse Gorenjske. Zmagala je najboljša.

Besedilo in fotografije Janez Pipan

Špikov kot

Če hudič ima tamlade,
kar prav rado se zgodi,
in najhujše so razvade,
gasimo, ko že vse gori.

In ker nismo idealni
(je vsak podvržen kakšni zmoti),
zdaj v kontroli smo totalni –
čeprav preveč me to ne moti.

V nahrbtniku si mal'co nosim,
sem jim sumljiv Martin Krpan.
Naj »švercam«
pir? Lepo vas prosim!
pri meni iščejo zaman.

Če komu do pijače je opojne
(to na »šihtu«
rado se zgodi),
Mu treba ni orožja in ne vojne.
Iznajdljivosti meja pač ni.

V bistvu ne moti me kontrola,
a kaj treba je pištol, lisic?
Kjer teče »švic«, poje macola,
naj streljajo ljudi? To pa ni vic!

Pošteno služimo si kruha
in ne bom bežal prek ograd.
Morda kaj hudega se kuha?
To bi zares izvedel rad.

Asociacije pa vam prepuščam.
Do žandarjev ne seže mi spomin.
In grehe drugim rad odpuščam;
še do pira njih skomin.

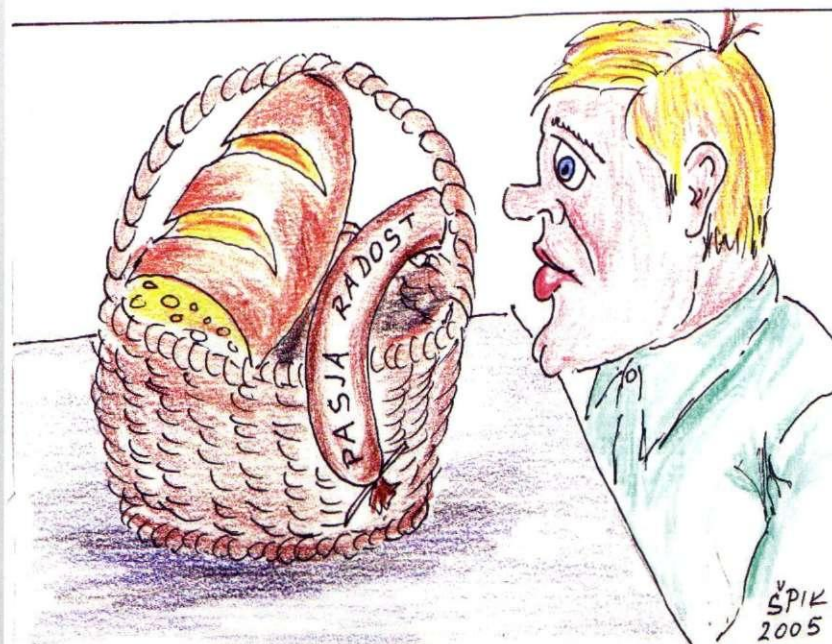
Morda malo palice pomaga,
kadar delam kup napak
in če postanem prava zgaga
in sem peklenšček, pravi vrag.

Še doma pasje je življenje.
Me hranijo, kot se jim zdi,
vse drugo pravo je trpljenje
in enkrat na dan me ven spusti.

Za pol ure, da ne bo pomote.
Če zamudim je vik in krik.
Sem obsojen brez porote.
P še: Hov, hov!

vaš boter Špik

REALNA POTROŠNIŠKA KOŠARICA

Špikovi prebliski

Nogomet je pri nas zelo popularen. V slovenskih podjetjih je že veliko ljudi dobilo – nogo.

Obetali so nam tako svetlo prihodnost, da je veliko ljudi za marsikaj slepih v sedanosti.

Starši so mi življenje podarili, zdaj je pa vsak dan dražje.

Na računalnik pišem takšne bedarije, da mi je enostavno krepnil.

Preselil se bom v drugo stanovanje, a kaj, ko hoče žena z mano.

Včasih mi je postalo toplo ob pogledu na lepo žensko. Danes me pogrejejo le še visoke cene.

Odkupne cene pšenice so letos zelo nizke, cene kruha pa obupne.

Nekateri so vedno pripravljeni pomagati. Zlasti pri hrani in pijači.

Današnji otroci so slabo vzgojeni. Pa tudi s starši ni nič bolje.

Ko je slišal, da je treba otroke delati, je tudi s to dejavnostjo takoj prenehal.

REŠITVE NAGRADNIH KRIŽANK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Geslo nagradne križanke je:

»MED VOLI SI JE
LAHKO PRIDOBITI
VELJAVO.«

Prvo nagrado - hladilno torbo - je žreb namenil **Matjažu Pernušu**, Javorniški Rovt 2, 4270 Jesenice; drugo nagrado - piknik odejo - dobi **Miran Bergelj**, Breg 131, 4274 Žirovnica, in trejo - naglavno svetilko - **Ljubinka Zukič**, C. revolucije 8, 4270 Jesenice

Po nagrade pridite na Uredništvo Novic (upravna stavba ACRONI, Lilijana Markež.)

Geslo velike nagradne križanke se glasi:

»HVALI MORJE; A DRŽI
SE OBALE.«

Izžrebali smo pet pravih rešitev. Vsi nagrajenci prejmejo po 5.000 tolarjev.

Andreja Huber, C. revolucije 8, 4270 Jesenice
Doris Jeklič, Hrušica 70, 4276 Hrušica
Feriz Midžan, Delavska 3, 4270 Jesenice
Franc Pintar, Rečiška 22/a, Bled
Marko Trkulja, Ul. Gustla Štravska 1, 4270 Jesenice

Nagrade boste prejeli na blagajni ACRONIJA. Odrpota je vsak delovni dan od 8.00 do 10.00 ure. S seboj imejte osebni dokument.

Nagrajenci obeh križank prejmejo tudi majice z logotipom ACRONIJA.

Uredništvo

Nagradna križanka 3BM

Za septembrsko križanko bo nagrade prispevalo podjetje 3BM z Jesenic.

Geslo z obarvanih polj prepisite v kupon ter pošljite do 10. oktobra 2005 po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov ACRONI, d.o.o., C. B. Kidriča 44, 4270 Jesenice. Na ovojnico pripišite "NAGRADNA KRIŽANKA". Zaposleni v ACRONIJU lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice - brez ovojnic.

Izžrebali bomo tri srečnejše, ki bodo prejeli praktične nagrade. Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo eno rešitev.

In še nagrade:

1. Optična brezžična miška
2. Kupon za 0,5 ure popravila računalniške opreme
3. Torbica za CD-je in zavitek praznih CD-jev

Uredništvo

Akcija ob 15-letnici

- Popust 3.000 SIT ob nakupu vsakega namiznega računalnika
- Prvih 15 kupcev namiznih računalnikov dobi tipkovnico, miško in zvočnike
- Za vse kupce prenosnega računalnika Fujitsu Siemens Amilo M7440G brezplačna miška in zunanja tipkovnica za prenosnike
- Praktična darila za ostale kupce
- Osebni računalnik Pentium Celeron 2.4 GHz, 256 MB RAM, trdi disk 80 GB, CD-RW, mrežna in zvočna kartica, cena 75.360 SIT
- Računalnik, monitor, tiskalnik, tipkovnica, miška, zvočniki 126.640 SIT
- Protivirusni program F-secure Internet Security 7.920 SIT
- Laserski tiskalnik HP LJ-1010 24.900 SIT
- USB ključ 256 MB 5.760 SIT, 512 MB 8.800 SIT

in druga oprema na 6, 12 in 24
položnic

3BM
d.o.o.
Jesenice
elektronika in mikoročunalniki

Cesta železarjev 7a,
Jesenice, tel. 58-36-444, www.3bm.si

NAGRADNA KRIŽANKA

3BM
d.o.o.
Jesenice
elektronika in mikroračunalniki

AVTOR: DRAGO RONNER	MORSKI RAZBOJNIK, PIRAT	VEČJI KOS POHIŠTVA	FRANCOSKI SKLADATEL J (EDOUARD)	VNETJE UŠESA	NASTOP GLASB. SOLISTA	RIMSKA BOGINJA JEZE	KOVINSKA POSODA V RUDNIKU	TV NOVINARKA VONTA	MODEM JE NAPRAVA	PIŠČAL IZ LUBJA	TOYOTIN TERENSKI AVTO	GRŠKI MITOL. LETALEC	PIJANEC	DEPARITMA V JUGOZH. FRANCIJI	RAZTELEŠE- VALEC	NAJAVITEV
SLIKAR BARVNIH SLIK									PRISTA- NIŠČE							
NEPROFE- SIONALKA									VELIKA SLABOST ANGLEŠKA PLOŠČ. MERA							
ZAČETEK MISLI																
SPREMLJE- VALCI BOGA EROSA						PRITOK SAVINJE KRONIKA					DEBELEJŠI DROG					
RADIJ			IGRALKA RINA OZOBAN GROZD			RENJI KLEPETANJE				PREDMO- LILEC V MOŠEJI	SOL CERO- TINSKE KISLINE	ALBERTO TOMBA	AKOLIT JE DUHOVNIK PRIPRAVNIK	OLEG VIDO ITAL. PEVEC CELENTANO		
TARN JE FRANCOSKI DEPARTMA	NAPRAVA ZA PRENOS DIGITALNIH PODATKOV	KRAJ NA POHORJU DUHOVNIK PRIPRAVNIK											JAF. NABIR. BISEROV OKVIR SLIKE			
MAZILO, MAST				POLITIK ŠASTRI STROJNI ELEMENT				BIVŠI RUSKI VLADAR	REŽISER PEVEC PARK V KENJI						POREKLO	OŠTEVANJE
SPONA, VEZ					IZDELOV. LECTA AM. KEMIK ONSAGER							VRSTA JADRNIC ZAPOR				
KONEC MISLI																
ŽIDOVSKI PREROK						VEK EMIL ADAMIČ				REKA V PREKMURJU ROK TAMŠE						
STOLP PRI DŽAMIJI								SVEČENIK VEDEŽ					AFRIŠKI PTIČ TEKAČ			
BRIG JE JADRNICA	PRISTOJ- BINA						KAPER JE RAZBOJNIK	SLOVENSKA OPERNA PEVKA (ONDINA)					ORANŽADA			

NAGRADNA KRIŽANKA

priimek in ime:

naslov:

pošta:

rešitev nagradne križanke:

3BM
d.o.o.
Jesenice

elektronika in mikroračunalniki